

3 évi írásbeli jótállás! 8 minőségben verseny nélkül!

5 korona!

valódi svájci Roskopf-rendszerű patent-borgony-remontoir-óra

masszív szolid antimagnet, horoggyanúval, valódi email-mutatólap, pal nem papírpap védőpompával ellátva, valódi n keltokban, sarokfedéssel a mű feletti, 36 óráig járó (nem 12 óráig járó óra) díszített és aranyozott mutatókkal, pontosan szabályozva 3 évi írásbeli jótállás, drága K 35—
3 darab — e 14—
Másodpercmutatóval e 6—
3 darab — e 17—
Valódi ezüstökban másodpercmutató nélkül — e 10—
3 darab — e 38—
Másodpercmutatóval e 12.50—
3 darab — e 35—

Nincs kockázat! Becserélés megengedve vagy a pénz levonás nélkül visszafizették! Szétküldés utánvétel vagy az összeg előtves beküldése ellenében

Konrad János Első óragyár BRÜX 736. Csehország es. kir. hités becsüs.

Gazdagon illusztrált árjegyzékünk, mely több mint 3000 ábrát tartalmaz órák, arany, ezüst és zeneművekről, látszerék, bőrújak, dohányzóeszközök, acélújak, szerszámok, háztartási tárgyak és jártákról kívánatra bárkinek ingyen és bérmentesen megküldjük.

Serravallo
CHINA-BOR VASSAL

erősítőszert gyengélkedők, vörsszögények és lábadozók számára. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer. 3000-nél több orv. vélemény. Kétféle íz. Hygienikus kiállítás 1906. Legmagasabb kitüntetés. **J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.** Vásárolható a gyógyszerárakban feltüntetett árakban e 4 K 2.60, egész literes üvegben 4 K 4.80.

1900. párisi világkiállításon Grand Prix.

Kwizda-fluid.
Kigyójel (Touristfluid.)

Aromatikus bedörzölésére az idegek és izmok erősítésére.

1 üveg ára 2 korona. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Erősítés és erőtlenítés céljából eredményesen használják az összes turisták, kerekpárosok és lovagok nagyobb túrák után. Kwizda-Fluid valódi csak a mellette álló védjeggyel. Kapható minden gyógyszerárakban. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-út 26. sz.

Evoé széppé lenni.

NINCS HAJKIHULLÁS! NINCS KOPASZ FEJ!

„Evoé” hajgyógyító serum

a világ leghatásosabb szere! Evoé egy szuverén, hivatalosan felvizsgált, hatóságilag védett és bebizonyítottan biztosan ható készítmény (szabadalom). Kopaszság, hajkihullás, koppa már néhány nap alatt megszűnik. Még ott is, ahol az összes szerek kísérlete hiába az „Evoé” módszer sikere meglepő volt. A haj megtartására, szepítésére és meghosszabbítására bizonyosság szerint nincsen jobb szer. A hol jelenleg nincs haj, ott dus hajzat fejlődik. Evoé a hajnak szépséget ad, selyemlágyságot és hajlékonyságot teszi. Evoé erősíti és feltámasztja a fejőrt, erősíti és előmozdítja a hajnövekedést és fejlesztés, imponáló hajszál. Ara egy nagy üvegnek, mely igen kiadós. Ft 2.00.

„Evoé”-csoda-erőme a divatos kosmetika diadala redő, persnés, ránc és bőrtáka ellen. Az Evoé-csoda-erőme szép, fiatal, rózsás, üde, fiatalos arczsínre ad. Egy üveg Ft 1 és Ft 2.

„Evoé” keleti szépség-szappan rendkívül kellemes, szelíd illat, a bőr hárszínűvé és rugalmas lágyává teszi. Ápolatlan kezűket feltűnően biztos és meglepően-siker. Ara egy darabnak 50 kr. Evoé-szappan láthatatlan és igen gyöngéd, 1 és 2 ft. Szerünk biztos hatásúért kezünk, minélgyva minden kezűket ki van zárva. Szétküldés utánvétel mellett a főraktárból

„Evoé”-Gesellschaft, Wien, 1/24. Franz-Josef-Quai 19. Vezérképviselő Budapest: Balassa Kornél, drogeria, Andrássy-út 47.

VASÁRNAPI UJSÁG

6. SZ. 1907. (54. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, FEBRUÁR 10.

Szerkesztéségi iroda: IV. Reáltanoda-utca 5. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4. Előfizetési feltételek: Egész évre 16 korona. Félévre 8 korona. Negyedévre 4 korona. A „Világkrónika”-val együtt négyedévenként 80 fillérrel több. Külföldi előfizetésekre a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

Armo Excellent
az előkelő világ kedvelt divatiltárszere!

Zsebkendő-illatszert Eau de Toilette Toilette-arczpor Sacher.

Minden nasonszertű üzletben kapható, ha nem, akkor

A. MOTSCH & Co. Wien, I., Wollzeile 9.

RÉTHY BELA
GYÓGYSZERÉSZ

PEMETEFÜZUKORKA
BÉKÉSCSABÁN

ARA 60 fillér.

VERSENY ÉBRESZTŐÓRA

amerikai rendszer, minden helyzetben jól járó, szolgálatképes jó minőségben, jó és pontos járású 3 évi írásbeli jótállással, dr. h. K 2.90, 3 darab K 8.— Éjjel világító számlappal K 3.30, 3 darab K 9.— Kockázat kizárva! Becserélés megengedve, vagy a pénz vissza! Szétküldés utánvétel vagy a pénz előtves beküldése mellett

KONRAD JÁNOS első óragyár Brűx 736. szám (Csehország) Nagy képes 3000-nél több ábrát tartalmazó magyar árjegyzékemet órák, arany- és ezüst-órakról kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Amputáltak!
A Keleti-féle műlábak és műkezek a legjobbak és legtekélyesebbek!

A csont megebesülésre ki van zárva! Elegáns és könnyű járás! Több évi jótállás!!!

Keleti J. orthopaediai műintézete jótállás és legtekélyesebb gyári árak mellett készíti:

Műlábakat és műkezeket a legtekélyesebb techn. kivitelben. **Ferdinótték** részére műűzőket, egyenesartókakat, járőr és támogatókat stb. a chirurgia legtekélyesebb elve szerint. Kévéshé vagyonosok nagy árendaményben részeshűnek **Betegtoló kocsik** rokkantak és lábadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

KELETI J. orvosi műszergyár Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. szám.

Kicsérélés megengedve vagy a pénz vissza.

7 korona

Kérjen saját órákban nagy képes magyar árjegyzéket ingyen és bérmentve.

4022. sz. Fekete acél **remontoir-óra**

fehér v. fekete számlappal. Felhúzókrona és üvegterítő ábrones aranydoblehel, jól igazított éles óraművel és 3 évi írásbeli jótállással.

csak 7 korona, ugyanaz kettős fedéllel 8 korona.

Megrendelhető: **Konrad János** első óragyárban Brűx 737. szám. (Csehország) es. kir. bírós. feleketett becsüs. Kétféle cs. kir. sas-, arany- és ezüst-érmekekkel.

A „HOPPA”
angol teint regulator gyors hatása meszerű. Egészen új és biztos eljárás a szépség ápolására.

Főlégegess teszi a krém, kenőcsöt, szappant, poudert s egy-maga pótolja mindezt. Főlégegess teszi a kenést. Elismerő levelek legtekélyesebb hölgyektől.

Szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget, mitesszert, pörsemszt, pattanást bámulatos gyorsan eltünt. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja az arcot és kezeket.

„HOPPA” angol teint regulator
„HOPPA” angol teint regulator
„HOPPA” angol teint regulator
„HOPPA” angol teint regulator

Ára: 2 kor. 50. Ára: 2 kor. 50.

Főraktár: **Kaiser Vilmos és Társa** drogeriája **GYÖR, Baross-út 1/g.**

Budapest: Török József, Király-u. 12. és Andrássy-út 26. szám. Molnár és Moser, Koronaherczeg-u. 11. El-ner és Ringer, Andrássy út 37. sz. Nerná Nándor, Kossuth Lajos-utca, ugyszintén az összes vidéki gyógyszerárakban és drogeriákban.

Sok millió előkelő urbólgy használja a világhírű Földes-féle

MARGIT-CREMET,

mely szirtalan, ártalmatlan s rögtön szűpiti. A Földes-féle **MARGIT-CREME** gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szepők, májfoltok, bőrtáka, pattanások, kúttések s mindenemű bőrbaj ellen. A világ legtekélyesebb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak pártján és csodás hatásáról. Egy üveg elhasznála után meg mindenki meg fog győződni!

Postán utánvételre vagy a pénz előtves beküldése után küldi a készítő.

Földes Kelemen gyógyszer. Arad.

Duapesti főraktár: **Török József** gyógyszer. Király-u. 12. és Andrássy-út 26. sz. Kapható minden gyógyszerárakban.

Legkedveltebb, legjobb haifestőszer a

MELANOGENE

fekete és barna színben. Ezen kitűnő és ártalmatlan készítményvel haját, szakált, bajuszt pár perc alatt feketére vagy barnára lefesteni. A szín állandó és a természetes színtől meg nem különbözethető. Ártalmatlan és alkalmazása igen egyszerű. Nem piszkít. 11284

Ára 2 korona 80 fillér.

Duapesti főraktár: **Török József** gyógyszer. Király-u. 12. és Andrássy-út 26. sz. Kapható minden gyógyszerárakban.

Dr. GÜNTHER ANTAL.

DEÁK FERENCZ, Horvát Boldizsár, Szilágyi Dezső miniszteri tárcáját Günther Antal vette át. Multja tanúsítja, hogy méltó utód. Közvetlen elődeinél szerencsésebb konstrukciója egyéniség.

Első látásra az új igazságügyminiszter a régi magyar táblabíró típusa. Puritán, intelligens, tanult, sok szívvel, derült kedéllyel, minden ízében magyar.

Klasszikus egyénisége a képzettségben modern. A verseny tömkelegében azonban nem divatos módszer szerint boldogult: praepotentiához, a könyvek ügyes adminisztrálása útján előterbe tülekedéshez nem volt hajlama, — izlése tiltotta. Valamelyes számoly sem állott a többiek fölé emelkedéshez rendelkezésére, a reklám pedig nem fért a karakteréhez.

Ő tanult és dolgozott. Elmélyedt a jogböleselő műveibe, — üdülést pedig családi életében és Goethe, Shakespeare, Milton, Tasso és Dante öröknagy alkotásaiban, Heine lyrájában és költészetünk gyöngyeiben talált.

A külföldi alkotmányok ismeretében ép úgy jártas, mint közjogunkban, melynek egyik legalaposabb ismerője és munkása. Első rangú kriminálista, a civilisban is teljesen otthonos.

Mint közjogász már egész fiatal korában, az 1879-ben megtartott VII-ik jogszgyűlésen tűnt ki. E jogszgyűlés állandó bizottsága a következő kérdést tűzte ki megvitásra: «Kivánatos-e, hogy a bírói kinevezéseknél és előléptéseknél követendő eljárás törvényhozásilag szabályoztassék? — ha igen, mily elvek szolgáljanak a megállapítandó szabályok alapjául?»

Dr. Günther Antal készítette el a szakvéleményt. Ebben a nagy apparatussal megszerkesztett alkotmány-politikai essayben átkalauzol bennünket az összes művelt államok bírói szervezetén s a bírói

hatalom elnyerésének különféle módjain, mindenütt rajongással méltatva a szabadságintézményeket, a selfgovernment egyes alakulatait s gondosan óva a túlzott centralisatiótól, mely abszolutizmushoz vezet.

Már e munkájában is fel-felesillan nagy nyelvismerete. Főképpen eredeti angol, francia, olasz és német forrásokból merített érvek egész arzenáljával indokolja meg következő indítványát:

«Mondja ki a jogszgyűlés, hogy kivánatosnak tartja a bírói kinevezéseknél és előléptéseknél követendő eljárás törvényhozási szabályozását. Szükségesnek véli e tekintetben azt, hogy a bírói kinevezésekre és előléptésekre maguknak a bíróságoknak hatályos befolyás biztosítsassék; elvként mondatván ki, hogy a bírói testületnek kiegészítése bizonyos műkö-

dési időtartamhoz kötött kinevezési, illetőleg fokozatos előléptetési kvalifikáció megállapítása mellett kizárólag az igazságszolgáltatás, vagy a jogtudomány terén hivatásuknál fogva működő egyének köréből történjék.»

Az akkori viszonyok között, a mikor a bíróságok kandidáció-nális befolyása, sőt nyilvános rangsor-hiján még az ellenőrzés lehetősége nélkül is történtek a bírói kinevezések, sokszor a politikai, közigazgatási, gazdasági közéletben kivált, de sem a jogszolgáltatás, sem a jogtudomány egyéb terén tájékozottságot nem szerzett férfiak sorából, Günther actiója nagy horderejű reformot sürgetett.

Az igazságügyi kormány képviselőjében a geniális államtitkár: Csemegi Károly szállt szembe Günther Antallal.

Tudjuk mi volt az, ha valamit Csemegi ostromolt meg. — Vele szemben a viadalból nem szokott ép esont-rendszerrel kikerülni az ellenfél.

Akkor az egyszer azonban Csemegi veszítette el a csatát.

Gyönyörű viaskodás volt. Két európai látókörű jogász, felszerelve az ékesszólás és jogtudomány teljes fegyverzetével.

Günther Antal érvelésével meg-hódította a jogszgyűlést (ebben gróf Mailáth György akkori ország-bíró is), s javaslata tulnyomó többséggel elfogadást nyert.

Ezzel a tényével vált a mostani igazságügyminiszter úttörő-jévé azon részben már a 80-as években, részben a Szilágyi Dezső igazságügyminisztersége idejében törvényekbe (1891. XVII.) és rendeletekbe foglalt garanciális szabályoknak, melyek ma a kinevezéseknél maguknak a bíróságoknak is adnak befolyást.

De Günther Antal egész politikai multja is nyilvánvalóvá teszi, hogy ha valaki, hát ő szíven viseli a bírói kar függetlenségét.

Már az említett jogszgyűlésen is szóba került a bírák anyagi helyzetének alkotmánybiztosítási befolyása. S ime a fejlemények oda vezettek, hogy Günther Antal mint államtitkár tetemes részt vegyen a

Erdélyi fénykép.

Dr. GÜNTHER ANTAL.

birói fizetés javításába. A beavatottak tudják, mennyire támogatta miniszterét abban a törekvésében, hogy a birói kart a méltóságához nem illő, tumultusszerű felvonulásoktól visszatartsa, de viszont lendítsen is a sorsán és részére a jövő esztendőre anyagi helyzetének javítására praeliminált három millió négyezer korona budget-többletet biztossítsa.

A birói karért kifejtett ez a lelkes munkásság nagyban hozzá járult ahhoz az őszinte örömhöz, melylyel a birák Dr. Günther Antalnak kinevezését fogadják.

*

Jogászi kvalitását a szaklapokban megjelent cikkei, számos képviselőházi felszólalása, főleg Szilágyi Dezső igazságügyminiszter által igénybe vett kodifikációs működése s államtitkári munkássága is igazolják.

Legutóbb is a büntetőtörvény novelláját tárgyaló szaktanácskozmány egyik ülésén nagyon rokonszenves beszédben védte az előadó törvénytervezetét s új érvekkel is megvilágította a feltételes elítélés intézményének szükségességét.

*

Dr. Günther Antal mint politikus gróf Apponyi Albert egyik leghebbebb fegyvertársa. Politikai befolyása akkor izmosodott meg, a mikor a régebben mérsékelt ellenzéknek nevezett nemzeti pártnak egyik legjelentősebb publicistájává lett. Valamikor, mikor még a «Pesti Napló» a nemzeti párt lapja volt, ebbe, majd a «Nemzeti Hírlap»-ba, melyet ő szerkesztett, utóbb a «Házánk»-ba írt vezéregykeket. Ezek közül több egész államtudományi tanulmány. Mindmennyi szószólói a magyar államosság nemzeti irányban való kifejlesztésének.

Írálya lendületes, poetikus röptű, színmagyar.

A VEZŰVHOZ.

Itt állok főt, a Bella Vistán...

A Vezuv csöndesen pipál
S úgy áll ott fontos magányban,
Mint száműzött, pogány király.
Hatalmas, büszke, kék gerinczén
Csak barnál sok barázdát ott,
Mint egy arcon megannyi mély ráncz
Miket forró könny szánthatott.

— Hegyek királya, büszke Vezuv,
— Vigyétek szavam, ti szelek! —
Te itt felelt pogány tüzisten,
Magányodban köszöntelek.
A többi mind földönfutó már,
Te állasz itt csak egymagad
S félön imádkozik még hozzád
A kérkedő nagy szolgálhad.

Úgy állasz itt, elálmódozva...
Talán szerelmeses lesed...?
És felragyog rád a napfényben
A tenger... a szerelmesed.
Mint asszonyszem, nagy forró tűzben,
Izzik ott lent a vizekür
S mély sóhajként, légy csobbanással
A hab gyűrűs fodrokba tör...

Most még itt állsz, nyugodtan, némán,
S csak néha tör utat a vágó.
De oh, mi lesz, ha szived lángja
Többé nyugodni meg se hágy?!
A sóhaj, vágó, szerelmes ének,
Mind-mind vérbe fog fulni ez.
Nászinduló szájak hörgése
S nászgyád új Pompéji lesz!

Balla Ignác.

A FÖLD.

Iromba öregbetűs levelet
Kaptam hazulról ép minapán.
Azt írják, kint a Csupkán újra vett
Darabka földet az édesapám.
Még több a munka, küzködnek erősen;
Szegény édesanyám, nem nyugszik ő sem,
Pedig sokat vesződt életbe
S a pihenés bizony már rája férne...

Tán jobb lett vón, ha a föld visszatart
S velük ott fognám én is az ekét.
Törnek törtetlen fekete ugart
S termő méhébe magot hintenék.
Boldog volnék ekémnek szarva mellett,
Mint a pacírta, mely fönt énekelget
S munkából, míg ő parasztondra élek,
Sarjadzanék az életadó élet.

Kelő nap már a földön lelle és
Kezemből a kasza pendülne meg;
Suhintásomra dölne a vetés:
Arany kalászból dús acél szemek.
Az új kenyért, mit verejtékkkel, vérel
Szereztem, megtörném s osztanám széjjel.
S ki a napi kenyért megadta: áldva,
Büszkén néznék a boldog kis családra.

De így, acél-ekém bár szántogat,
Barázdám talaja nem televény.
És hasztalan szörök magot, sokat,
Nem hoz kalászt, konkoly terem helyén.
Nincs aratásom, leperlesz a város,
A terméketlen, zürös, a vásáros.
S a mely sül lángján apostoli tűznek:
Lelkem kenyerét kik eszik, élűznek...

Haruszthy Lajos.

A NOSZTY-FŰ ESETE TÓTH MARIVAL.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Írta MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Bontóvár voltaképpen nincs messze a térképen Budapesttől, a kinek sürgős dolga van, kocsin könnyen elérheti. A ki ráér, az mehet vasúton is, a vasúti menetrend tanúsága szerint állítólag mégis csak odaér egyszer.

Hogy ez így van, annak egyszerű oka, hogy a vasúti építések az egyes vonalon Budapesttől Bontóvárig nem igen lathattak befolyásos emberek, már pedig a régi magyar vasutak a kastélyokat keresték és meg is találták. A bontóvári vasút tehát úgy megy, mint a kergető birka, bár jobbra esik Bontóvár, balra indul, bár a felföldön van, ucc, neki szalad az alföldnek s csak miután már ott prüsszög egy darabig, megmondolja magát, bekanyarodik Nógrádnak, Gömörnek, aztán egy nagy vargabetűt csinálván, szalad, szalad, mint az ördögmotolla, egyenesen Bontóvár felé. Addig azonban meg is öszül az utas az unalomtól, de ha szereti a természetet, elég sok, változatos kép tárul eléje a repezéstől kezdve a pohánka kása vetéskéig. Persze így őszszel se az nincs, se ez nincs, legfeljebb a darvak V betűjét látja, ha kinéz a coupéablakon s a gágógó vadludak röptetését a kék égen, s hogy ha kiljebb hajlik, merengésre csábítja a végtelen róna szelid bája; egy pár óra múlva lankás, dombos, sárga világba jut: nyulakra vadászó rókák csatangolnak a mezőkön, lompos, rőt farkukat mint valami zászlót emelve maguk után. Majd beszággul velők a vasszőnyeg egy zöld világba, sötét fenyves erdőségekre, hol a patak vizére lejtött szarvasokat riasztja fel a gép rémitő köhögése.

A ki kocsin indult volna el reggel, az már azóta körülbelül Bontóváron ebédelne most az «Arany golyó»-nál, míg ellenben a Koperceky vonata még messze bolyong a Kriván körül s

a mint megáll egy piciny indóházánál, harányan kiáltja a kalauz:

«Barátháza, egy perc.»

— Pillants ki, Bubenik, itt van-e Malinka?

Az állomáson sok kabátos utas volt, kik csörtetve rohanták meg a vasutat, a szomszéd Vadrányban nagy lakodalom volt, a tisztartó leánya ment férjhez. Malinkát alig bírta a szem kiválasztani a lakodalmak közül, míg végre előbukkant kis táskájával.

— Ide, ide! — kiáltá eléje kappan hangján Bubenik.

Megkapván az irányt, csakhamar felugrott a coupéba.

— No, csak hogy már látok valakit, — szólta a főispán örvendezve. — Helyezkedjék el, amice és beszélje hamar, mi újság Bontóváron? Alig ismertem meg ebben az új ruhában! Olyan benne, mint egy vérbeli mágnás.

Új fekete Ferencz József-kabátot viselt és szépen vasalt szürke nadrágot.

— Csinálatnom kellett egy öltözetet, — mentegetőzött Malinka. — Nagyon szegényesen festtettem. Egy titkár végre is tartozik ezzel a főispánjának.

— Okosan tette, — hagyta rá a báró. — Deák Ferencz maga is azt mondta egy kopott ruhájú főispánnak, hogy szereti, ha a főispán fényt fejt ki, de az ne a térde kalácsán mutatkozzék.

Mialatt Malinka a táskáját elhelyezte a fonatos polcra, háttal fordult a főispánnak, ki esodálkozva pillantotta meg, hogy a titkár új kabátjának egyik hátulsó gombjára egy ezüst női óra van kiakasztva arany lánczón.

— Azonban — tette hozzá rögtön, — a túlságos fényűzéstől mégis jó tartózkodni, mert azt már Esterházy herceg se teszi, amice, a mit maga, hogy az óráját kívülől akasztja ki a kabátján. Ámbátor a westminsteri hercegről mesélik a kaszinóban, hogy egy millió font sterlinges bankóját az istállóban tartja berámázva, csak hogy az istálló mégis csukják, míg ellenben a maga óráját bármely szegény ember észrevétel nélkül leakaszthatja. Hiszen ebben két-ségkívül van valami grandezza, de én mégis túlságosnak tartom a fenförgő viszonyok közt.

Bubenik kedélyesen vigyorgott, míg a szegény Malinka zavartan bámult a főispánra, s csak épen ösztönszerűleg kapott hátra a gombokhoz. Hát csakugyan egy óra volt ott összegubancolódvá, a mit akarata ellen akkor rántott ki gombjával valakinek a zsebéből a zsufolt váróteremben, mikor a táskájáért lehajolt s azt a földről felemelte.

Ezen aztán nagyokat nevettek. Malinka behívta a kalauzt, átadta neki az órát, hogy keresse meg a gazdáját valahol a vonaton.

— No, maga szerencsés kópé, Malinka. Üljön le most és mesélje el, hogy és mint állnak a dolgok?

— Hát csak úgy lassan, — felelte a titkár a vállalt vonogatra. — Sok baj van. Az ellenszenvet nem bírtuk leküzdeni.

— Hideg fogadtatás lesz?

— A záptojások ára nagyobb tegnap óta a piacon, mint a jó tojásoké.

— Tudja-e, hogy ez igen kellemetlen! — szólta a főispán felesóvalva.

Malinka csak a fejével bólintott.

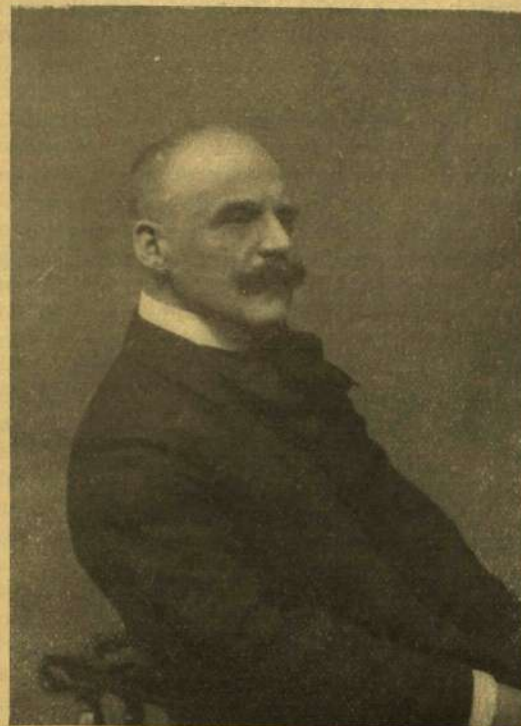
— Magam is úgy gondolom.

— És az apósom mit mond ezekhez?

— Ő mindent elkövetett, a mit lehet. De azért mégis igen hűvös lesz a fogadtatás.

— A záptojások miatt gondolja?

— Abból is sejthetni, hanem még inkább, hogy a diadalkaput, a mit a város szélén voltaképpen ő nagysága, a méltóságod apósa csináltatott a mi pénzünkön, az éjjel össztörték.

SZIKSZAY FERENCZ.

— Szép história!

— Az ellenpárt konventikulomot tartott tegnap a Veszély Tamás házánál s elhatározta, hogy minden áron meg fogja akadályozni a méltóságod főispáni ténykedését, ha kell, botrányokkal is.

— És ugyan mi kifogásuk van ellenem?

— Mindent megmondják?

— Csak rázza ki bátran az egész zsákok.

— Azt mondják, hogy méltóságod értelmi tehetőség dolgában nem egészen áll azon a magaslaton, mely egy ilyen megye kormányzásához kívánatos volna.

— Azaz hogy ostoba, tudatlan fráter vagyok; menjünk tovább.

— Hogy inkább a Jóska kost nevezette volna ki Noszty úr főispánnak, mintsem méltóságodat.

— Ah, szegény Jóska, — sóhajtott fel a főispán, — ő már átesett az ilyesmin, őt már egy pár nap előtt megharapta egy veszett kutya. Nekem pedig ön egy egész falkát helyez kilátásba.

— Valóban úgy van. A csöcselék föl van izgatva s kívált a bevonulásnak könnyen lehetnek komoly és kellemetlen részletei, a mi azonban magát a beiktatást illeti a közgyűlési teremben, ott már nem igen lehet félni, ha lesz is egy kis láрма, egy csomó gúnyos vagy éppen goromba közbeszólás.

— Az nem tör csontot, — jegyezte meg Koperceky elgondolkozva, — hanem a rántottát nem szeretem.

— A közgyűlési teremben, — folytatta Malinka, — már jelentékeny számmal lesznek embereink: a Noszty-rokonság, a közömbösek, óvatosak, félnépek, várakozó álláspontúak, stréberek és azok a paraszt bizottsági tagok, a kiknek Noszty úr napidijakat fizet, hogy éljenezzenek. A közgyűlésnek legfeljebb a másik fele lesz rakonezetlan. Meglepetések azonban itt sincsenek kizárva, mert ezek az emberek átközzöl leleményesek. A hangulat határozottan méltóságod ellenes, a hangulat pedig nagy hatalom az üdvözölő szónokkal, Vár Tamás főjegyző úrral is, tegnap váratlanul polypot kapott a gégejébe, most operálni kell.

— Még ez is? Ki tartja most a beszédet?

— Noszty úr az alispán urat, Poltáry Györgyöt kérte fel ma reggel, csak úgy vállalta el, hogy királyi tanácsosságot ígért neki. Ad vocem beszéd! Tudja a beszédét?

— Elmondom, mint a miatyánkot, csak engedjék. Mert vétek volna érte, ha már bevágtam szőről-szóra. A beszéd nem okoz nekem semmi nyugtalanságot amice, hanem a rántottát nem szeretem.

— Azt mi is gondoltuk s Noszty úr megbízott engem, hogy négy szemközt valamit előadjak, de csak négy szemközt, mert...

Malinka nyugtalanul tekintett a bóbiskoló Bubenikra.

Koperceky gondolkodott egy perczig; a coupé azokban az időkben készült, mikor a kocsifolyosó még nem volt kitalálva, Bubenikot tehát nem lehet kiküldeni.

— Bubenik! — kiáltott rá, — beszélj te németül?

Bubenik felriadt és a fejével bólintott:

— A katonaságnál megtanultam.

— Marha vagy, — förmedt rá ingerülten. — Semmire se használhatlak. Hogy lehet németül tudni?

Eközben azonban eszébe jutott, hogy egy csomó gyapot van a táskájában, a mire jó tinkturát szokott csepegtetni fogfájás ellen. Ezt hát most elő kellett keresni, és a saját méltóságos kezével dugdosta be a Bubenik füleibe, de még ez se volt elég, ráadásul kinyitatta vele az ablakot is, hogy azon nyujtsa ki a nyakát, a mennyire csak lehet, nem törődve a figyelmeztető táblácskával, hogy: «Ne tessék kihajolni.»

— Csak te hajolj ki, Bubenik, ha valami bajod történik, nagyon szépen foglak eltemetetni.

Most aztán beszélhetett Malinka:

— Hát az a terv, méltóságos uram, — sutogta, — hogy a bevonulást elkerüljük, de olyan ravasz módon, mely mellett semmi gáncs nem érheti személyét. Bontóváron innen van Alsó-Rekettye község, a hol Tóth Mihálynál vidám vadász-társaság van.

— Ki az a Tóth Mihály?

— Valami nagyon gazdag ember, én nem ismerem. Közönségesen «Amerikánus»-nak hívják és állítólag gyönyörű leánya van, nagy parthie.

— Szénegetőnek tőkén a szeme.

— Hát ennél a Tóth Mihálynál vannak a vadászok s ezek közt kettő, Komlód János és Noszty Károly, a méltóságod apósának közeli rokoni be vannak avatva a tervbe, de csak éppen ők ketten. Mind a kettő igen derék ember, a kik...

— Ne kezdje nekem Ádám és Évánál amice, — vágott közbe türelmetlenül, — a tervet, a tervet...

— A terv az, hogy mikor a vonat az alsó-rekettéi indóházba ér, akkor a vadászokból a bizalmasok véletlenül épen ott lesznek s Komlód úr, a ki ismeri is méltóságodat, kiáltani fogja a nevé, mire méltóságod kitekint az ablakon s udvariasságból leszáll, hogy kezét foghasson s néhány szót váltszon velők. Szóbeli szó lesz (ők is fűzni fogják mesterségesen), a vonat e közben megindul, s méltóságod lemarad. Én kétségbeesve fogok kiabálni az ablakon, de hasztalan, ön káromkodni fog, aztán pedig megadja magát sorsának, az estét a Tóthék házában tölti, vacsora után kocsira ül, és megkerülve a várost, a nyugati oldalról hajtat be a megyeházába, a hol mi megvetett ágygyal várni fogjuk. Oly egyszerű az egész, mint a Kolumbusz tojása.

— Hm, — szólott Koperceky hálásan pislogva. — Egy kicsit restellem a dolgot, hátha gyávnának fognak tartani?

— Az lehetetlen. Hisz egész evidens, hogy vis major volt.

SZIKSZAY FERENCZ MUNKAKÖZBEN A FRANZLIA TENGERPARTON.

— És maguk aztán mit csinálnak, he? Maga kapja a rántottákat, mi?

— A mi szerepünk könnyű. Gyimókán beszáll a méltóságod elé összetoborzott küldöttség, ebben benne lesz Noszty képviselő úr is, a ki nekünk elhiszi a fatális elmaradás történetét, szidni fogja a vasutakat, fenygetőzni fog, hogy megintrepellálja ezért a minisztert, ráfogja az ellenpárt, hogy aljas csínyt követtek el, megvesztegették a kalauzt, a vonatvezetőt, vizsgálatot fog követelni. Szóval úgy nyélbe üti ő a dolgot, hogy még mi csinálunk tőkét belőle.

Kopercekyt kezdte erősen mulattatni a szituáció.

— És az utcákon, meg az indóházban várakozó tömegekkel mi lesz? — kérdezte vigyorogva.

— Azok bizony szépen felsülnek, nem lesz kit inzultálni.

— Ha csak az üres hintómat nem.

— Azt se; mert az ugyan ott vár az indóház előtt, de mihelyt odaérünk, nyomban elküldjük méltóságodért az alsó-rekettéi indóházhoz, a hol lemaradt, de azzal ne tessék törődni, mintha ott se volna, az csak egy finta, egy kis szemfényvesztés, azon a kocsin nem volna jó bejönni. Majd iszen tudja a többit Komlód úr.

— Körülbelül én is tudom, — felelte Koperceky fölélnékvülve, és egy nagyot üttött a Bubenik hátrára. — No pupák, behozhatod már a tőkfejedet.

(Folytatása következik.)

SZIKSZAY FERENCZ FESTMÉNYEINEK KIÁLLÍTÁSA.

Párisból látogatott haza egy fiatal piktor és mindjárt hozzá kell tennem: egy nagyon erős és nagyon magyar talentum. Hangsúlyozni kell, hogy erős, a ki nem szorult keztyűs kézzel való simogatásra, és hangsúlyozni kell, hogy magyar, mert valóban az, noha a képein nincs se kutágás, sem pipászóval mulatozó juhász s noha a jó magyar érzését kétségsé fogják vonni sokan és végképen meg is fogják tagadni szintén nem kevesen.

Kell erről néhány szót mondanom, mert az alkalom már nem is lehetne kínálkozabb. A magyar társadalomnak a magyar művészettel való kapcsolata kegyetlenebb Shylock szerződésénél. A míg itthon van a piktor vagy a képfaragó és koplalások, megaláztatások és

VÁRAKOZÁS.

könnyek között is ragaszkodik a hazai röghöz, addig lenézés, kicsinylés, de főképen fagyasztó nemtörődomség az osztályrésze. S a mikor aztán szárnyat bont s a szenvedések után megmaradt talán legutolsó energia-csöppet arra használja, hogy a halálos atmoszférából kimene-küljön: már megüti a fülét az új elnevezés, az «idegenbe szakadt honfitársunk,» a miben a krokodilus könnyén kívül már benne van a vád

és a szemrehányás, hogy ugyan miért hagyott el bennünket? Mintha bizony nem elüldözték volna.

De ha már a szárnybontás is drámát jelent művészeink számára: a megállapodás, a fészek-rakás meg épen bizonyos tragédia. A Munká-csyk, a Zichy ragyogásában mi is megfürdünk, mint az örömszülő nemzet, — a mig külföldön vannak. Megköveteljük, hogy magyaroknak

vallják magukat, haragszunk és hazaárulásról suttogunk, ha a nevéket francziásan írják oda valamely vásznukra. De csak addig kellenek a magyarságnak, a mig messze vannak. Ha hazakivánczognak, már felüti a fejét a «sanda gyanu». A visszatérés szándékában ezerféle motívumot sejtenek, esnyánál esnyábbat, csak épen azt az egyet nem hiszik el, a mit állandóan hangoztattak és követeltek: a nemzeti érzést, az otthon levegője után való vágyakozást. Ha a magyar földből kisarjadt a lángész: nincs maradása. Ha megszökött közülünk: nincs visszatérése. Ha elment, ide nem jöhet vissza. Legföljebb ha hozzuk. Koporsóban.

Igy, egy-egy látogatásra azonban szívesen fogadjuk a vendéget. Még akkor is, ha magyar. Még akkor is, ha — mint Szikszay Ferencz — nem csak képeket, de művészetet is hoz magával. Hiszen vannak itthon is piktoraink, a kik egész művészek. De nagyon kevesen és csaknem mindannyian félrehuzódva, megértetlenül, mint a hogyan a legszűzebb havat sem a hegyek lábainál, hanem a legrejtettebb, legmagasabb sziklahasadékok között találni. Tíz esztendőnek a munkásságát, szakadatlan forrongását tárja elénk az az alig kilenczven vászon, a mit fél-czernél több, javarészt angol és franczia mű-barátok tulajdonában lévő képe közül össze tudott gyűjteni. Nem adják oda szívesen, sőt nem adják oda sehogyan sem a magukhoz váltott festményeket, a mint nem válunk meg szívesen egy jólőrzött ereklyénktől, akár csak rövid időre is. És épen ebben az egy momentum-ban rejlik Szikszay festésének legegységibb sajátossága. Az ő képei nem falat díszítő foltok, több-kevesebb értékű művészi esecsebecsek, uribb szobáknak — immár nálunk is — kötelező járuléka. Szikszay minden képe egy-egy eleven, átélte érzésnek az őszinte és megkapó

ŐSZI DÉLUTÁN. (ORSAY.)

A «Könyves Kálmán» Szalonjából.

SZIKSZAY FERENCZ FESTMÉNYEINEK KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

visszasugárzása. Képében először nem a pitorreszk hatást, hanem a lüktető érzést vesszük tudomásul. Szikszay vásznain észrevehetően, hogy a festés voltaképpen a tér dimenzióinak, a clair-obscur fogásainak mesterkelt alkalmazása. Érzéseinek a vásznonra való átvitelében még nem oly hatalmas az összefoglaló erő, mint Millet képein. Nála az ember a képen vagy nem szerepel, vagy csak staffage, mint Corotnál. Millet az «Angelus»-ban, vagy a «Kalászgűjtők»-ben már-már eléri azt, hogy egy néhány araszos vászon határai közé mintegy beleszorítsa az egész Teremtésnek, a Kosmosnak a végtelenségét és egyetemességét is kifejező hangulatot. Mintha egyazon perozben és egyazon rögből sarjadt volna fel minden: az összegyűjtött termés, az ember, a munka, a jólét és a nyomorúság s mintha az imádkozó fiatal pár ajakáról elröppenő fohászkodás már az elmulást jelképezné. Szikszay is a mindenséget érzi és keresi a témáiban, de azok kifejezésében még csak az epizód elmondásáig jutott. A tenger maga a mérhetetlenség s a vásznon is ennek a mérhetetlenségnek a szimbóluma. Ám ezzel a fölfogással most még nem közeledik feléje Szikszay. Most még csak apróbb nyilvánulásaiban figyeli meg a tengert, az intimitásait, hogy úgy mondjam, a toilette-titkait lesi meg és viszi a vásznonra. Egyik képén a szél pajzánkodását érzékíti meg, a mint a tenger zöld pongyolájának habfodrait meglibbentgeti. Ez a *Szélrohám*. Mellette már haragszik a tenger. S mint mindaz, a mi nagy: a haragjában kicsinyessé válik. Egy apró, szerencsétlen bretagnei halászbárkát olyan hullámokkal ostromol, hogy az már valóban sok. Ez már az *Orkán*. Azután lágy és sejtelmes akkord szólal meg a Szikszay tengeri szimfóniájában: *Holdas éj az Océánon*. Itt már kezd érződni, hogy a

ELHAGYATVA. (SZEPTEMBERI APÁLY.)

keret csak a képnek szab határt, a tengernek nem. Tengert sejtünk, lágyan hullámzót, a kép horizontján túl is. De még ez sem az igazi tenger, a nagy, a félelmetes, a melynek szelidsége mögött is ott rejlik az örök, a kegyetlen fenyegetés, a melynek a nyugodtsága halálos sejtelmekkel teljes. Szikszay az ő holdas éjét még lilás tónusokkal meleggé, szinte életet lehellővé teszi, nem úgy mint *Harrison*, a tenger nagy, de őszinte poétája, a ki aczélosan kék

hideg színeivel, sápadt-fehér holdsütéseivel az igazi tengert, az élet negativumát karakterizálja.

A kiállítás első nagy terme csupa tengerkép. És itt és ezért féltem én Szikszayt attól, hogy a magyarságát, sokan esetleg az eredetiségét is, kétségbe fogják vonni. A magyar festészetben a tenger csaknem egészen ismeretlen. A tengerfestésnek nincsenek nálunk nagy képviselői, nincsenek sajátos formái, nemesak technikája,

ORKÁN.

A «Könyves Kálmán» Szalonjából.

SZIKSZAY FERENCZ FESTMÉNYEINEK KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

de még csak allűrjei sincsenek. Annál inkább van a francziának, az angolnak és legkivált a németalföldinek. A tenger — mint művészet tárgya — akaratanul is egybeforrott a műfogsunkban a nagy oceán-speczialisták neveivel s elfeledtük, hogy a tenger a valóságban is lehet olyan, mint Ruysdael, vagy Van der Neer vásznain s ha ők láthatnak bizonyos alkalmakkor bizonyos színeket, ugyanazokat a színeket megláthatja más is, akárki is. Elvitázhatatlan valóság, hogy Szikszay Ferencz képein is lehet találni ilyen tipikus színeket, sőt tipikus kifejező módokat is, de az nem arra vall, hogy ő múzeumok falain tanulta a festést, hanem jelent az, hogy ő a festői meglátásban olykor Ruysdael ódái magasságáig is eljut, mint pl. az első kisteremben függő «La Manche» képén, hogy csupán egyetlen dokumentumot említsék. Különböztet is: a pikturában nem lehet frondörködni. Itt hiába öltözik a borbélylegény grófnak. Egészen bizonyos, hogy senkit meg nem téveszthet. Viszont hasztalan iparkodás, hogy a vérbeli grófrá rásüssék, hogy csak — borbélylegény.

Egyéb tájképein nincs meg annak az elmélyedő tanulmánynak a nyoma, a mi tengerképeit egy-egy chef-d'oeuvre-ré avatja. Tájai között van olyan, a mely percnyi benyomás megrögzítése és van olyan, a mely már-már eljut az akadémiai leszűrődöttségig és kimért-ségig. Am ez csak a képek miként való megcsinálására vonatkozik. Tájképein gyönyörűbb a mód, a hogyan a mondani valóját kifejezi, de a mit mond, az ép oly értékes és tartalmas, sőt egészében ugyanaz, mint a tengert ábrázoló vásznain. Minden képében a természet iránt való végtelen szeretetet, a művészetben való gyönyörűségét s az egyszerűség — mint a leg-tökéletesebb forma — felé való törekvését akarja megérzékíteni. En úgy vélem, hogy ezt az iparkodását a legteljesebb siker kíséri. Angol és franciaia hozzáértők, akadémiai, amatőrök és műkereskedők (s ez odakünn többet jelent holmi czopfos tekintélynél) lelkes bálumattal kísérik fölfelé haladtában. Attól már elkéstünk itthon, hogy fölfedezzük vagy előbbre segítsük. De keserűséget meg okozhatunk neki. Még elég fiatal, hogy még lehessen kísérni géniuszának a letörését. *Fráter Aladár.*

ÉJSZAKY KÁROLY.

1818 - 1907.

Kolozsvárott meghalt egy 89 éves öreg író, — talán a legöregebb mindazok között, a kik a tollat forgatjuk. A mai olvasó, sőt még a fiatalabb író nemzedék is, alig ismerte már a nevét, művei pedig egészen elmerültek a feledésbe. Valami nagy hullámokat akkor sem vertek, a mikor egész frissek voltak, mert *Éjszaky* Károly nem tartozott azok közé az eredeti nagy szellemek közé, a kik kortársaiknak új irányokat mutatnak vagy új alapokra fektetik az irodalmat. Soha nem is szánta rá életét egészen az irodalomra, csak más foglalkozásaiból fenmaradt idejét adta neki, inkább hajlamból és kedvtelésből, mint igazi ellenállhatatlan hivatásból. Vonzotta talán az írói világ társadalmi élete is, a mely akkor, a mikor az ő tehetsége virágában volt, nem volt olyan szűthúzó és vétkedő, pártoskodással teli, mint ma, egységesebb, melegebb és kellemesebb volt. Ennek az irodalmi társas életnek egyik igen kedvelt tagja volt *Éjszaky* Károly, elmés társalgó, vidám pajtás, melegsívű jóbarát, minden ízében derék magyar ember.

Az írók körében való élet sarkalta írási kedvét is, a mit abból is láthatni, hogy a mióta elkerült Pestről Kolozsvárra, alig lehetett róla az irodalommal kapcsolatban hírt is hallani, egész írói munkássága egy-két alkalmi felolvasásra szorítkozott. A mit írt, azt majd mind a nyolczvanas évek előtt írta. Vigjátékaival aratott legtöbb sikert, a Nemzeti Színházban is előadták egy-két darabját, melyek tetszést arattak. Írt verseket, novellákat is, de a színpad maradt igazi szerelme. Színdarabjai ma már teljesen a múlté, a mai közönségnek és kritikának nem sok mondani valója akadna róluk, de annak idején hozzájárultak a magyar színpadi műsor élénkítéséhez. Mint a hetvenes évek írói világának egyik kedvelt alakja, főrése volt 1877-ben a Petőfi-társaság alapításának s halálából ezért a

ÉJSZAKY KÁROLY.

társaság alelnökévé s később tiszteleti tagjává is választotta.

Az irodalomnak, bár lelke javát kétségkívül neki ajánlotta fel, nem sok szerepe volt élet-pályája külső alakulásában. Mérnök-ember volt, küzdött a szabadságharozban, a Bach-korszakban mint magán-mérnök működött, majd a jobb idők pirkadásával Fejérvármegyénél vállalt tisztséget. Az alkotmány helyreállítása után képzettségének megfelelő alkalmazást talált az államvasutaknál, a hol szép állást ért el: mint kolozsvári üzletvezető vonult nyugalmába. A kolozsvári társadalmi életben temperamentumának megfelelő részt vett, a kedves modorú, élcses és eszes öreg urat nagyon sokan meggyásolják a kincses városban, mert sokan szerették. Buzgó tagja volt az «Erdélyi Irodalmi Társaság»-nak is. Halála nem irodalmi esemény, de azért érdemes megemlékezni róla, mint nagy és nevezetes idők részeséről s egyikéről azoknak, a kik nehéz időkben szították a nemzetben az önbizalom s az irodalom iránti érdeklődés tüztét.

TOLSZTOJ SHAKESPEARE-RÓL.

Csofalatos a tömegek pszichológiája. Mi sem kedvesebb csemege neki, mint az élő nagyságok kicsinylése, sőt lehurrogása, de a meghaltnak iránti becsülését és kegyeletét nem hagyja egykönnyen megváltoztatni. Gyakori eset az, hogy híres emberek még életükben feledésbe merülnek s halálukkor nincsen meg semmi egykori dicsőségükből. Gyakoribb eset az, hogy a híres ember fenn képes tartani hírnevét, ha mesterséges és erőszakos eszközökkel is, haláláig, de akkor azután menthetetlenül elborítja a feledés homálya. Kevés példa van azonban arra, hogy nepek évszázadokon át kegyelt ideáljuktól eltántorodjanak egyesek kedvéért, a kik ezek nagyságát kétségbe vonják. Ilyenkor már a hosszú népszerűség is elegendő ahhoz, hogy a híres nevek viselői folyton újabb és újabb szempontokból való kutatás tárgyává tétessenek. Sokan, — legszembevetőbb példája ezeknek Dante, — olyan műveket alkottak, melyeket tulajdonképen csak a kortárs érthetett meg teljesen minden tanulmány nélkül — még az is csak, ha a viszonyokkal ismerős volt. A jelenkori olvasó csak elmélyedő kutatás által emelkedhetik e mű élvezetének magaslatára. Shakespeare nem ezek közül a nagyságok közül való: elenyésző csekély kivétellel összes művei ma is oly könnyen érthető és élvezhető, mint keletkezésük idejei voltak, sőt mondhatjuk bátran, ilyenek fognak maradni mindenkor.

Tolsztoj tehát, midőn arra határozta el magát, hogy Shakespeare ellen írást ír, — mert így kell neveznünk irodalmi tanulmányát, — a világ legnagyobb és legkevesebbé kétségbevonat hírneve egyikének megmámorására vállalkozott. Nem hiányoztak ugyan eddig sem egyes hangok, melyek a «brit óriás» nagyságát kicsinyelni merészkedtek. Bernhard Shaw, kit méltán

Shakespeare legtehetségesebb élő utódjának tekinthet a mai angol színpad, midőn tudomást szerzett arról, hogy Tolsztoj Shakespeare ellen könyvet készült írni, nyílt levelet intézett hozzá, melyben ő is kijelenti, hogy nem tartozik a Shakespeare-imádók közé. «Shakespeare, mint gondolkodó — írja, — megállhat vagy elbukhat Tolsztoj szemében, de nem hiszem, hogy egy percig is kiállhatna oly élesszemű kritikus és vallási realista vizsgálatát, mint a milyen Tolsztoj.» Felemlíti továbbá, hogy Byron is azt tartotta, hogy Shakespeare érdemelt meg nem illő tiszteletnek örvendő. Ezek a kicsinyítő vélemények elenyésznek azonban azzal a határt alig ismerő Shakespeare-imádatással szemben, melynek egyik első hirdetője Goethe volt.

Tolsztoj nem remélhette azt, hogy könyvével meg tudja fordítani a közvéleményt, csupán eleget akart tenni azon bensejéből fakadó és egész életén át táplált véleményének, melyet Shakespeare műveinek olvasása benne kellett. A könyvében kifejezett nézet nem pillanatnyi hangulat eredménye, sem meggondolatlan állás-foglalás, hanem, mint maga mondja, csupán sikertelenségét mutatja azon szakadatlan erőlködésének, hogy Shakespeare-ről való véleményét összeegyeztesse minden más civilizált ember véleményével. Az eredmény azonban most is, midőn 75 éves korában az egész Shakespeare-t még egyszer elolvasta, csak az volt, hogy mindenütt unalmat és csodálkozást érzett olvasás közben. Nem tulajdonítja azonban ezt, mint várható, a maga eltérő ízlésének, hanem azt állítja, hogy az egész európai közvélemény Shakespeare-ről szóló ítélete egy közel százötven éves suggestio gyümölcse.

Részletes elemzés tárgyát Tolsztoj a *Lear királyt* választja; mely Shelley szerint az egész világ drámai művészetének legkétségtelenebb alkotása. Az olyan «értelmetlen dramatizált elbeszélésekkel» való foglalkozást, mint a melyeknek a *Vihar*, *Troilus és Cressida*, *Cymbeline*, nem is tartja érdemes munkának. Jelenetről jelenetre halad: azt találja, hogy a cselekmény nem egységes, semmiféle belső szükség-szerűségben nem lel magyarázatát, a személyek póriás nyelven beszélnek, a mi különben is Shakespeare azon tulajdonsága, mely szerint műveinek élvezetét leginkább gátolja. Az ezen dráma eredetijét szolgált régi angol színdarabot minden tekintetben Shakespeare műve fölé helyezi.

Nem áll meg azonban Tolsztoj ennél az egy színműnél; általánosságban jelenti ki, hogy Shakespeare darabot szerkeszteni nem tud s egyáltalában képtelen jellemet alkotni. Shakespeare nem tud jellemet alkotni! Ez azon pont, mely valóban méltán megköszönhető kelteltett világszerte, mert ennél nagyobb és megokolatlanabb váddal nem igen illeltek még irodalmi nagyságot. Egy francia folyóirat kérdést intézett a francia irodalom kiválóbb művelőjéhez, mi a véleményük Tolsztoj lesújtó kritikájáról? És még a francziák is, kiknél pedig a Shakespeare-kultusz korántsem akkora, mint Németországban vagy nálunk majdnem egyértelműleg elítélőleg nyilatkoztak Tolsztoj kritikájáról, bár abban némileg igazat adnak neki, hogy — mert ez volt az enyhetlen felvetett egyik kérdés, — Shakespeare gyakran unalmas.

Tolsztoj nem bocsátkozik behatóbban Shakespeare-ről alkotott véleményének megokolásába; csak azt hangsúlyozza, a mit már említettünk, hogy a Shakespeare-imádat nem egy kritikai szemmel végzett tanulmány gyümölcse, hanem egyedüli Goethe által kinyilatkoztatott véleménynek nemzedékről-nemzedékre átörökített és soha kellő kritikával nem bontott suggestiv erejében lel magyarázatát. Goethe ezen véleménye pedig Tolsztoj szerint abból magyarázható, hogy Goethe meg akarta dönteni a francia művészet dicsőségét a végből, hogy a maga drámai működésének tágabb teret nyisson, főképen pedig abban, hogy életfelfogása a Shakespeare-ével egyezett. Goethe mindenható diktátor volt irodalmi és esztétikai kérdésekben s véleményét csakhamar magáévá tette a német literátusok egész serege. A külföld nem csatlakozott azonnal ehhez a felfogáshoz s még Anglia sem viseltetik oly tisztelettel és rajongással Shakespeare iránt, mint Németország. Az kétségtelen dolog, hogy Shakespeare mai hírnevének eredete Németországban keresendő, mert közvetlen követői Shakespeare-nek hazájában se voltak.

Az irodalmi kérdésekben nyilvánuló suggestio elvi lehetőségét nem vonjuk kétségbe, sőt elismerhetjük még azt is, hogy Shakespeare-nél ilyen suggestio, különösen a mi a Shakespeare-írdeteket illeti, igenis érvényesül, de az emberi kritikában való hitünknek kell megfogadnia, midőn azt olvassuk a jaszajna-pojánai remete iratában, hogy mindenkinek, a ki objektív szemmel veszi kezébe Shakespeare egy drámáját, ugyanarra az eredményre kell jutnia, mint a melyre ő jutott. *K. Gy.*

HOGY ÉPÜL A HAJÓ?

Haditengerészetünk néhány elavult csatabajó pótlására és a torpedóhajtó újjaszerzése céljából nagyobb szabású hajóépítkezést megkezdését tervezi. Ebből az alkalomból talán nem lesz érdektelen, ha beletekintünk abba a boszorkánykonyhába, a hol azokat az ijesztő hajókolosszusokat tervezik, építik, vízrebocsátják és a honnan végül teljesen felszerelve útnak indítják őket.

A legelső stáció a mérnökök irodája. Itt állapítják meg a készülő hajó méreteit, a beépítendő gépezet, kazánok erejét, a pánczélemezek és tornyok vastagságát, elhelyezését és mindazon temérek mennyiségű gépet és felszerelést, a mely egy egész város minden szükségletének az ellátására is elegendő volna. Ezernyi gondot okoz a legapróbb részlet is, mert tökéleteset kell alkotni kis mértékkel és lehetőleg kicsiny súlyjal. Mikor pedig már készen van minden, akkor megessik, hogy egy új gondolat, a súlyoknak más elhelyezése, vagy a térnek más beosztása halomra dönti az egész tervet. Kezdeklik a munkát előlrol.

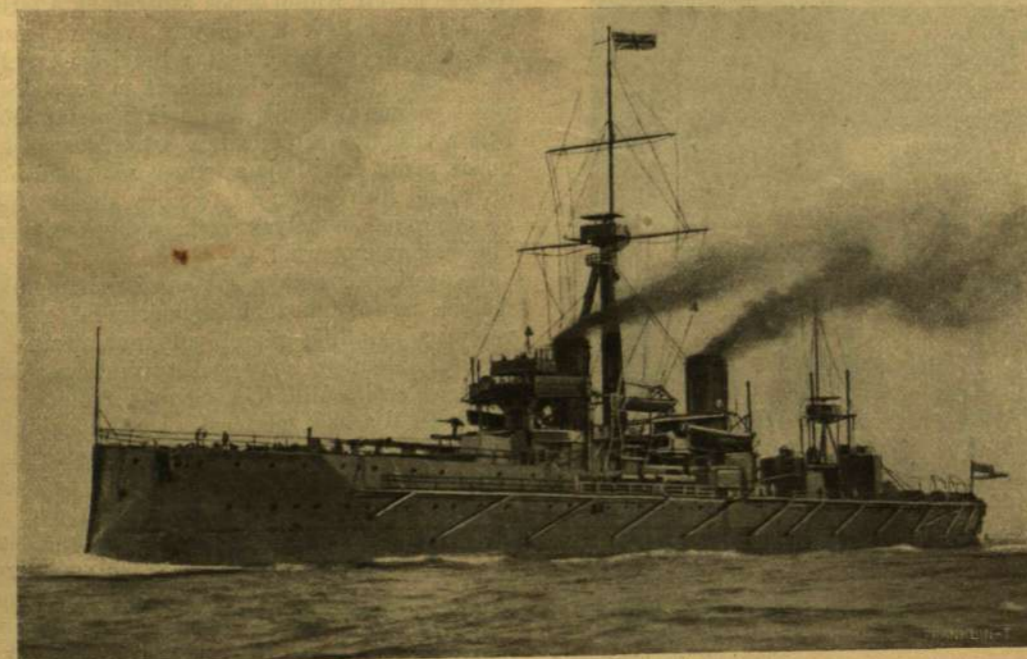
Százsoros át dolgozás, javítás, újítás után végre készen áll a hajó minden részének — a rajza. Egy jókora szobát persze ezek is megtöltöttek. De egyelőre még nem kerülnek oda; kiviszik őket a műhelybe; azaz még ennél is tovább: ki a szabadba.

Mert a mai óriás hajók építésére kicsiny volna a legágasabb műhely is. Az a rengeteg hajótest, melynek hossza a kétszáz méter is eléri, sőt meghaladja, magassága pedig felér akármelyik háromemeletes házzal, vajmi neheze volna elkészíthető, a mi négyoldalt körülépített, tetővel fedett műhelyeinkben.

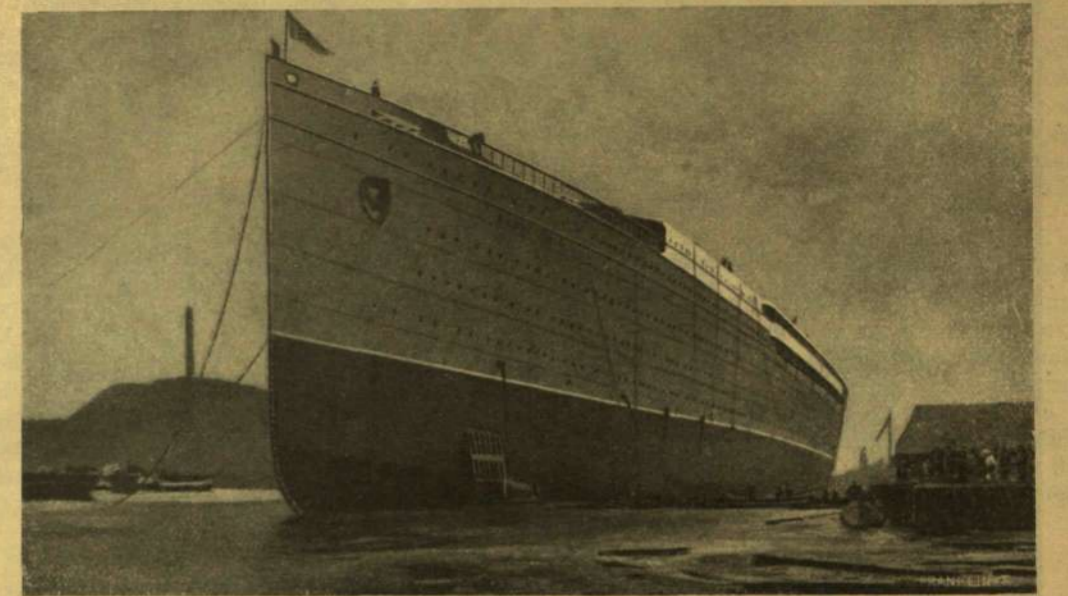
Künn a tengerpartján, emeletekre osztott fa vagy vasállványok között, a szabad ég alatt épül a nagy hajó. Elsőben a teste, azután a berendezése.

A két oldalt égnek meredő rácsos vastartók között, épen a közepén rakják le az ékalakú fatuskókat, a melyeknek végig fekszik a hajó gerince. Ehhez erősítik aztán jobbról-balról a bordákat, a melyek közül mindegyiknek és a nagysága, a hajlása, az öblössége és a melyek együttesen megadják a hajó alakját. E bordákat a hajó gerincéhez párhuzamos vastartókkal fűzik egymáshoz és — ezzel készen áll a hajó váza.

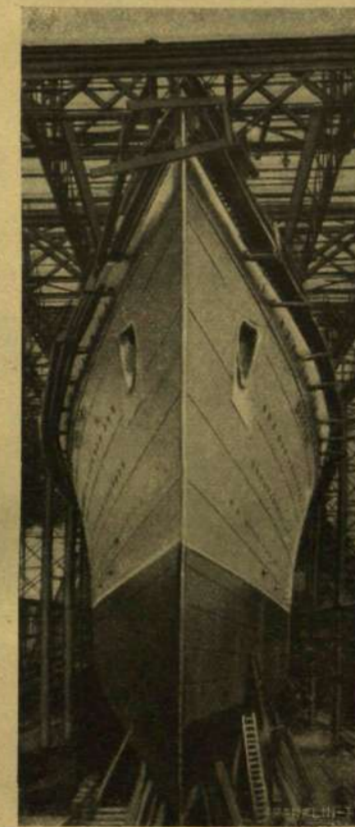
Valami retentő óskori csontváznak nézne az ember.

«DREADNOUGHT», A LEGNAGYOBB ANGOL HADIHAJÓ.

A «MAURETANIA» VIZREBOCSÁTÁSA UTÁN.

ÉPÜLŐ HAJÓTEST.

Ezt az óriási testet emberi erővel, gépek segítségével nélkül megépíteni persze nem lehet. A szerelés helyét tehát mindenféle emelő, fúró, lyukasztó, szegelő és véső gépek veszik körül, a melyek szakadatlan munkájukkal segítségére

vannak a szerelőknél. Így is hónapokig, sokszor évekig épül a hajó.

A vázat, mikor elkészült, kívül belül vaslemezekkel burkolják és a hajót ilyen módon kettős falúvá teszik. Ennek az előnyét magyarázni se kell. Magától érthető, hogy sérülések alkalmával sokkal nagyobb biztonságot nyújt, ha a víz csak két burkolás áttörése után hatolhat a hajó belsejébe, mintha csak egy fal védi a hajót az elsüllyedés ellen. A burkolással egyidejűleg, a hajó belsejében is serényen folyik a munka. A magasságát emeletekre osztják; szelvényben, hosszszában falakat húznak, úgy hogy az óriási nagy űrből lassanként kisebb, de még mindig rengeteg terjedelmű termek egész sora válik ki. Mindegyiknek megvan a maga rendeltetése, feladata; hiszen az oceánjáró hajó valóságos úszó város, a mely egyesíti magában a modern kényelmet, a modern technika ezer veszélynek ellentálló biztonságával.

Egyik helyiségből a másikba ajtó vezet, a mely, ha elzárják, vízmentesen választja az egymástól a szomszédos termet. Veszély esetén, háborúban, golyózáporban fölösleges módon sohase nyitnak ajtót. Ha áttöri az ágyugolyó, vagy fölrobbantja a torpedó-löveg a kettős feneket és a víz a léken behatol a hajó sérült részébe, akkor nincs izgalom, nincs menekülés; a kit ott talál a pusztító elem, annak ütött a végső órája. Társai az épségben maradt hajórészből ijedten, reszkette hallgatják, hogy mint nyeli el a mind magasabban csapkodó víz árja az áldozat segítségért kiáltó szavát, kétségbeesett haláltusáját. Nem siethetnek segítségére, mert egy ajtónyitás nem mentené meg a szerencsétlent, de veszélybe sodorhatná az egész hajót.

Sok száz kéz szorgos munkája és temérek gép örökös kattogása, zakatolása befejezi végre a hajótest felépítését. Készen áll a pánczella övezett köpeny, el vannak választva egymástól az emeleték és a különböző rendeltetéssel bíró helyiségek. De a gépek, melyek a mozgató erőt szolgáltatók, a kazánok, a szivattyúk, a világító, destilláló szerkezetek és a sok-sok mindenféle más berendezési tárgy, az persze egyelőre még künnrekedt az ágyúkkal és egyéb hadi felszereléssel együtt.

Ezek csak akkor kerülnek a hajóra, mikor a befogadásukra kész hajótest már ott lebeg a víz felszínén és úgy várja, hogy a neheztelti gépek és természetes ágyúk beszorítsák a tengerbe a büszkén kiemelkedő óriást.

Mikor elkészült a hajótest, befejezést nyert a szárazföldi munka. A hajó elbucszik az anyaföldtől és fellobogózza teljes díszben várja azt az ünnepélyes pillanatot, a mikor jól épített szánkón, lassan, óvatosan teszi meg az első útját. A szárazról a vízbe.

Nagy ünnepség a vízrebocsátás. A hajó felavatása. Összegyűlnek a legmagasabb személyiségek, felvonulnak katonás sorban a tisztek és a legénység. Rengeteg a meghívott vendég és még több a hivatalos publikum.

Hosszú, feszült várakozás után megkezdődik a ceremónia. Egy villamos gomb érintése működésbe hozza a mozgató szerkezetet és az óriási test, a melyről még az előző pillanatban

KOSSUTH FERENCZ MINT VENDÉG A PRÓBA-EBÉDEN.

azt hittük, hogy nincs olyan erő, amely megmozdítsa, méltóságát teljes lassúsággal indul meg a lejtős úton. Egetverő, lelkes kiáltás, ágyuzás, zeneszó kíséri.

A hajó fara — mert a vízbeocsátáskor ez megy elől — lassan-lassan közelebb jut a vízhez; most odaér, hangos locsban hallatszik, a hullámok ijedten szaladnak kétfelé és sebes iramodással viszik hírül a körben álló csatahajóknak, hogy ime, új társuk érkezett a végtelen vizekre. Mikor visszatérnek a hírvivők, már elfoglalta helyüket a hatalmas jövevény, és ők hiába ostromolják vad rohammal, tajtékzó taréjjal az óriás acéltestet...

A hullámok harsza megszűnik, az ünneplő zaj elül, a vendégek eloszlanak; a matrózok leszedik a díszítéseket, bevonják az ünnepet hirdető lobogókat: csupaszon áll az üres hajótest. A fényes ünnepséget ismét a szürke munka váltja fel.

Hatalmas emelőgépek szállítják a hajóra a berendezést. A készen álló vasalpokra a műszaki tudás legraffináltabb eszközeit helyezik. Olyan géporrások ezek, amelyeknek erejéről még fogalmat is alighatunk magunknak. A Cunard-társaság legújabb hajójának, a 45 ezer tonna súlyú *Mauretaniának* hajtógépei 68 ezer lóerőt fejtenek ki. Ez pedig, hogy valamelyes szárazföldi példával éljünk, körülbelül 70-80 darab erős fajtájú mozdony erejével egyenlő, a

MUNKA KOZBEN.

Jelky Gyula fényképe.

AZ ORSZÁGOS NŐKÉPZŐ-EGYESÜLET FŐZŐISKOLÁJA. — A KONYHA.

mely mozdonyok közül mindegyik elbírja az 50 teherkeosiból álló vonatot. Képzeltető, hogy micsoda sor kázan szükséges az ilyen gőzgép táplálására! És hogy mennyi szenet emésztenek ezek a kazánok, mialatt a gőzgép által forgatott csavarok mintegy 40-45 kilométer sebességgel hajtják előre a hajókolosszust! Szinte hihetetlen mennyiség: elérí forszírozott menetnél, 24 óra alatt az ezer métermázsát. Ez pedig száz vasúti kocsinak a rakománya.

E példa oceánjáró hajóra vonatkozik, amelyben nagyobb gépet helyezhetünk el, mint a csatahajókban, mert míg az előbbinél a gép felnyúlhatik a fedélzetig, addig ez utóbbiaknál külön pánccsfedélzettel védjük a hajtógépet ellenség ágyúgolyóinak rombolásától. Ez által lényegesen alacsonyabb az a hely, mely a csatahajóknál a gép számára rendelkezésünkre áll.

Még az olyan csatahajók is, mint a melyeket a mi haditengerészetünk tervez és amelyeknek még tizenötezer lóerőnél is kisebb lesz a hajtóereje, még e hajók is elfogyasztanak majd egész napon át tartó erős menetnél 20-25 vasúti kocsit szenet.

Képzeltető, hogy mekkora helyiségek szükségesek az ily óriási készülékek befogadására. Pedig a szénen kívül még mennyi anyagot halmoznak fel a kamrákban az oly hajók, melyeknek legénysége 600-700 főből áll; mennyi eleséget, ruhát tartanak raktáron és, hogy

ismét a gépekről szóljunk, mennyi tartalék-géprészt visznek magukkal, hogy kieserélhessék a mi utközben megsérül, vagy hibásnak látszik.

A hajtógépek beszerelését segédgépek elhelyezése követi. Külön gépek szolgálnak a terhek emelésére, mások a horgony vetésre, ismét mások az ágyuk forgatására, a helyiségek szellőzését, sűrített levegő előállítását (a torpedó lövegek számára) végzik. Az egyik géptelep előállítja a villamos világításához szükséges erőt, a másik pedig destillálja a tenger sós vizét, hogy élvezhető italt adjon a tengerészeknek és főleg a kazánoknak, a melyek érzékenyebbek és bosszúállóbbak az embernél.

Se szeri, se száma a sok apró masinának, a melyek úgy sorakoznak egymásmellé, mintha valami gépkiallítás részei volnának; szinte el se hiszi az ember, hogy ezeket mind egy közös, egységes célra állították egymás mellé.

Legvégül a hadi felszerelés kerül a hajóra: a különféle nagyságú ágyúk, a gépfegyverek, a torpedók.

Mikor pedig mindezzel a sok munkával elkészültek, akkor készen áll az új hajó. Készen áll, hogy megkezdje próbautját, melynek eredményét szivszorongva várják a szerkesztő mérnökök és velük együtt valamennyi munkásuk.

Képeink a legnagyobb angol csatahajót, a *Dreadnought*-ot és a legnagyobb oceánjárót, a *Mauretaniát* mutatják be olvasóinknak. P.

A HÉTRŐL.

Vidéki csendélet. Ez a pár szó a fővárosi lapok nyomdájában úgynevezett *álló írás*, vagyis olyan szedés, amely mindig készenlében van: csak oda kell tenni a közlemény elé — ezimnek. A ki elolvasta a címet, azonnal tudja, miről van szó. Az ellenkezőjéről annak, a mit a cím hirdet. Egy kis parázs skandalumról valamelyik vidéki város piacán, kávéházában vagy kaszinójában. Összeveszett vagy összeverekedett két, vagy több úriember, valami csattant vagy esetleg dördült is valami. Az ilyesmi soha se épületes dolog és mennél sürribben történik, annál kevésbé épületes. De azért, úgy véljük, ezt az állandó ezimet ideje lenne már — félretenni. A *vidék* nagy darab föld: sok száz város és sok ezer falu van rajta, a lakosa sok millió, ekkora darab földön, ennyi rengeteg ember között az se csoda, ha mindennap akad egy kis háború-

hogyan azok közül a férfiak közül, a kiknek szobrai díszítik a mi szép fővárosunkat és a kiknek a nevére itt utczát és teret kereszteltek, a tulajdon nagy többség — vidéki volt. A mi világért se szegylene a fővárosnak, de határozottan dicősége a vidéknek és igazolása annak, hogy a vidéken terem más is, mint skandalum és exotikum.

Fertály. Most elsején megint *fertály* volt Budapesten, vagyis műveltebb nyelven, házbérnegyed. Ez a legcsöndesebb *fertály* a négy között, mert februárban, télvíz idején nincs hurczkolódás, legfőkébb csak kilakoltatás; de azért a nevezetes nap külön karaktere határozottan meglátszik, ha nem is az utczán, az emberek arczán. Jó ismerősök ha találkoznak, ezekkel a szavakkal köszöntik egymást:

— Te már túl vagy rajta?

voltában arra se szorul rá, hogy Falb professzor, ha ugyan még élne, megjövendölje. És igazán megható dolog látni a nagyvárosban a kritikus nap felhőt az emberek boros homlokán. Madár a féskész érezheti ezt a különös szorongást, mikor vihar készül és erős szél bontogatja a szárnyait. Nem kedves nap az a *fertály* és sok százezer ember szíve lesz könnyebbé, ha baj nélkül elzúgott a fejük fölött.)

A *Kis Pipa.* A *Kis Pipa* már megszűnt két vagy három esztendeje is, most azután eltűnik a — tokja is. Bontogatja a csákány annak a háznak a falait a Szervita-téren, a melynek a kapuján ott lógott évtizedekig a híres koremsa fakó ottéglábla. Rengeteg ember van, a ki arra járván, megáll egy pillanatra és egy kicsit meghatótt tekintettel búcsuzik a halálra ítél és a pusztulásra meg is érett kopott, öreg épü-

FALUSI UDVAR. — Balogh Rudolf fényképe.

ság. Nem igazságos és nem méltányos dolog tehát az egész *vidék*-et egy kalap alá venni; mert ez a cím örökké ott ragyogván a szemünk előtt, az emberben lassanként az az érzés vagy az a képzet támad, hogy a vidéken az emberek egyebet se csinálnak, mint skandalumot, veszekednek, verekednek, botozzák és lövöldöznek egymást. Pedig ez nyilvánvalóan nem igaz. Ilyen botrány, szó sincs róla, megeseik vidéken is, mint mindenütt, a hol emberek laknak: de nem esik aránylag se sürribben, mint például a fővárosban, a hol szintén egymás hajába téved néha az emberek keze. Sőt az igazság az, hogy vidéken ilyen nyilvános hajbakapás ritkábban, aránylag is ritkábban esik meg, mint nagy városban, mert egy kisebb város csöndjében jobban hallatszik a patália zaja, a mi erős ok arra, hogy türtöztesse az embereket. A *vidék* Magyarországon nem Texas és nem Arizona és egyenesen hálátlanság, ha ilyenforma megítélésel emlegetik, mert a mi rohamosan növekedő fővárosunk lakosságának ez a «vidék» igen értékes elemeit szolgáltatja és szolgáltatta. Be lehet például bizonyítani,

A kérdezett akkor is sohajt egyet, ha azt feleli, hogy: igen; de sohajt akkor is és pedig még nagyobb, ha az a válasza, hogy: még nem. Minden bővebb körülírás vagy magyarázat nélkül tudja mindenki, hogy a *kérdés fertály* napján másra nem vonatkozhatik, mint a házbér fizetésére, a minthogy nyilvánvaló a tartalma ennek a kérdésnek is, hogy:

— Történt-e valami?

Erre a kérdésre a felelet vagy ez, hogy:

— Hála Istennek, nem!

Vagy pedig ez, hogy:

— Képzeld, már megint!

Ez a dialógus, amely rendszeres folytatása az előbbinek, szintén a házbér körül forog, de a következő évnegyed házbére körül. A körül, hogy — emelték-e ezt a házbért? A házbérrel Budapesten két dolog történhetik. Az egyik az, hogy nem emelik, de ez ritkán fordul elő, a másik meg az, hogy emelik, a mi már sokkal sürribben fordul elő: de soha se végleges, mert nincs az a fölemelt házbér, a mit egy idő múlva még fölfebb ne emelnének. A *fertály* tehát elsőrendű kritikus nap, a mely a maga határozott

lettől. Ennek a meghatótságnak nem szegylene az, hogy — a gyomor sugallja. A szív bizonyára előkelőbb és sokkal poetikusabb szerv: de azért a gyomrot se illik lenézni. Nagyon sokszor megeseit már, hogy mikor a szív és a gyomor egymással tusába kényeszerültek, nem a szív lett a győztes. Az egészséges szív bizonyára a legnagyobb kincs, de az egészséges gyomor se mellőzhető feltétele a boldogságnak, — nem is szólva a boldogulásról. Ezért nagyon illendő dolog az, és nagyon érthető, ha az emberek hálás érzéssel gondolnak arra, a ki jól bánt a gyomrukkal. A néhai *Kis Pipa* pedig ezt cselekedte és ezzel lett országos hírű, nevezetességű. Nem volt ezicizomás hely. Még csak kényelmeseik se lehetett mondani. Alacsony, hosszú terem, nem világos és nem is valami friss levegőjű. A pinczéreit se lehetett összetévesztetni a walesi herczeggel. És a finnyás budapesti közönség, a melynél kényesebb, zárkózottabb nincs Európában, engedelmesen zsufolódott a homályos *Kis Koresma* kerek asztalai köré, esetleg türelmesen várakozott arra is, hogy egy szék megüresedjék. És járt a *Kis Pipa*ba méltó-

ságos úr is, díjok is, országos hírű ember is, meg sarkí hordár is. El lehet mondani, hogy ez volt a legigazabban demokrata erkölcsi hely Budapestén és mint ilyen szinte dokumentális jelentőségű. Dokumentuma a minden sallang és cziczóma protekciója nélkül tisztán önmagáért boldoguló jónak. A vendéglő erkölcsi, érdeme a jó koszt meg a jó ital és a Kis Pipában ezt adtak, sőt — csakis ezt adtak minden kellett ráadás nélkül. Az ilyen puritán módon boldoguló érdem mindig hasznos dokumentum, ha csak egy — korsma is és az elmúlása annál sajnálatosabb, mert olyan kort élünk, a mely a boldogulásnak nem ezt a módját tartja leg-használatosabbnak. A mikor az emberek kezdenek végképen elfeledkezni róla, hogy — szőlőből is lehet bort csinálni. Pedig lehet.

TATÁRRABSÁG.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irtta PEKÁR GYULA.

V. Bül-Bül.

Mialatt a délután a főpalotában ilyen izgalmas folyással vala, az alatt a fiatalok táblájától vigan oszlott a társaság a Fejedelmasszony tündérekje felé. Hát nem országos gondokkal foglalkoztak volt az ebédzők, inkább a déli-előtti medvehajsa virtuosus és multságos eseményeire emlégettek. A kisasszonyok, kik szép rendben ültek a hosszú asztalon belül, a fal-felöl oldal léczáján, csillogó szemmel hallgatták a velük szemben ülő ifjaknak a beszédeit. Közben persze összeszűgtek, és a hogy ez már illik: titkolódtak, ármánykodtak, sokféleképesintalankodtak. A Fővénasszony eleget is óbé-gatott érte, alig győzte korholni őket. Ott trónolt öreg Tulok Sára az asztalfőn; jobbra következtek tőle: a «vicekirályné» Huszár Margit, Thoroczky Judith, Bánffy Ágnes és úgy a többiek, — balra pedig elsőnek ült a nap hőse, Tholdalagi Mihály, mellette Huszár Péter, Rhédey László és ő utánuk a kamrásoknak, bejáróknak s udvari inasoknak egyéb serege. Így esett, hogy az ifjúság három jó barát vezére közül ki-ki a maga titkos kegyeltjével került szembe. Pompáskodó Rhédey László az áprilisi lelkületű Bánffy Ágnesre kacsingatható, Huszár Péter mélyen nézhetett a Thoroczky Judith hü szemébe, Tholdalagi Mihály pedig csak annál lelkesebb szóval mondhatta el medvekalandját a Huszár Margit közvetlen színe előtt. Miután mindnyájan szóltak volna, legvégén ő rá került a sor. Kérlelte, halljukozta az egész tábla, de ő bizony soká nem állt kötel-nék. Egyre a lesütött szemmel ülő «vicekirályné»-ra nézett, mintha tőle várta volna az engedelmet, vagy legalább is a bátoritást.

— Nézz már rá, Margit, — súgta a jó Judith barátnője fülebe, — hát nem látod, hogy csak arra vár!

— Jaj, szivem, — sóhajtott Margit, — de mikor nem merek, mikor úgy szégyeltem magamat e miatt a Bül-Bül miatt! Jaj, ha Mihály megtudja, hogy a Fejedelmasszony micsoda méltatlan ígéretre kényszerített...

— Hát akkor szánni fog és megsegít. — Mit? — tört ki Margit büszkén, — hogy Tholdalagi Mihály, az én hősem, egy madár után szaladjon? Tisztára nevetség volna...

— Hallgass, csak nézz már rá!

A vicekirálynének végre engednie kellett; Mihályra emelte bús kék szeméit. Az ifjú arca derülni kezdett, sötét szemöldei alatt kigyúlt a tekintete:

— No, csak hogy hallgatód, hugom, te is!

Aztán szépen, egyszerűen elkezdte. Ószinte, igaz jellem volt Tholdalagi Mihály s ehez képest a szava is oly egyenes, mint a kardja vá-

gása; se czifrán, se bőven nem hintette a beszédjét, minden hetvenkedés nélkül csak ép a tényt adta elő. Hogy a sebzett nagy Sziron medve oldalvást mint tört elő a sűrűből s mint támadt rá az előre figyelő, gyanútlan Fejedelmre. Bizony kezdte már Ő Nagyságának a karját, kezét czirógatni, mikor ő odaugrott. Nem volt abban semmi különös virtus, helyében megiette volna akárki, — csak ép hát vadászkest kellett rántani és szemén át jól a feje velejébe kellett találni a fenevadnak...

— A baj inkább ott volt, — fejezte be humoros szerénységgel, — hogy mikor így hirtelen véggel megtántorodott és rámdült, rengeteg mázsáival majd agyonnyomott halála után! No de se baj, e kis nyomkodásért bőven megjutalmazott kegyes Ő Nagysága. Petelét kaptam... No, — tette hozzá jelentősen, — ide Petelére már feleséggel megyek én lakni!

Éljeneztek rá, meg derekasan kocszintottak. Csörrent a sok serleg, de Mihály alig várhatta már, hogy visszaülhessen és poharát az asztalon át a hallgató Margit felé tolhassa:

— Ejnye, hugom, mindenképp hát csak te nem örülsz, csak te sajnálod azt a bundás Sziron medvét? Mondjad már, mi lelt?

Margit csak győtrődbe tépegette a kezében tartott csipkés keszkető. Mielőtt azonban felelehetett volna, az asztalvégről süvöltve hangzott fel a Warkochy Gábor éles szava:

— Hogy is mondtad te, Mihály, — hogy Petelére már feleséggel megysz te lakni? És rogo humillime, — tette hozzá a szomszédaira sandítva, — ugyan mikor?

Tholdalagi Mihály megfordult és megvető kicsinyléssel tekintett az asztal végén hunyorogó veres legényre:

— Mit kérde? Úgy se kellesz vőfélynék!

— Rogo humillime, — ismételte Warkochy makacsul, — de hát mégis mikor?

— A mikor nekem tetszik! — dörögte Mihály türelmetlenül.

Gábor úr kajánul vigyorgott onnan az asztalvégről:

— No hát fogadok Petelére, hogy még se akkor házasodol te, a mikor neked tetszik!

— Ejnye, — csapott az asztalra a nap hőse, — vigyázz, mert poklul jársz!...

De szava már a lázadó asszonyemberek egyetemes zsvajába fűlt bele. És nem csak a kisasszonyok ugráltak fel, hanem maga Tulok Sára is felkelt s a leányokkal együtt ő is szapult, csepülte az ellenszenves gavallért:

— Igenis, csúf mitugrász és még az ilyen eberkölesű veres kajdász mer beszélni? Föld alá bujjon az ilyen gyáva lator szegényekben! Mert ugyan hát hol volt kegyelmed, mialatt a többi vitéz urak vadászpróbára mentek? Szépen itthon maradt ugy-e? Félt, hogy gyengén tartott orczája meghervad az erdőn! Igen, itt-hon maradt, belénk bojtorkodott, a szoknya körül melegített. És hát mialatt a többi úr nagy medvét ölt, kegyelmed ugyan miben virtuskodott? Egy piczi fülemilét eresztett világgá... szegény, gyalázat!

— Fülemilét? — kérdezte Mihály meglepetve, — csak nem a Bül-Bül? Mi történt itt?

Előbb Margitra, aztán Warkochyra nézett. No, Gábor urat cseppet se bántotta az asszony-nép tenger szidalma, — tetszelegve, sőt kihívóan állotta a vihárt. Végre nagynehezen szóhoz juthatott.

— Hát igen, — kezdte, — nem öltem fenevadat, csak madarat szabadtítottam, de a milyen piczi az a fülemile, olyan nagy az ő szabadulási-ának a jelentősége. Többet ér az hét medvé-nél is, Tholdalagi uram! Mert kegyelmed immár még se akkor házasodik, a mikor kegyel-

mednek tetszik, hanem csak akkor, ha vissza-hozza azt a Bül-Bült, a kit én elszalasztottam. Így parancsolta Fejedelmasszonyunk ő Nagysága, igaz-e?

— Igaz, — mormogták a leányok kedvetlenül. — És így fogadta meg Huszár Margit is: azé az ő keze, a ki a madarat megszerzi, igaz-e?

Warkochy itt Margit felé fordult s a leány szegyenbe borulva hajtotta le a fejét. A veres legény vigan kezdett bokázni, úgy integetett Mihály felé:

— No lám! Rajta hát, vitéz uram, szaladjunk, madarászunk, — mert ott leszek ám én is. És majd még meglássuk, melyikünké lesz a szép leány szerelme!

Nagy mozgalom támadt, felkelt már mindenki; Tulok Sárának, ha akarta, ha nem, asztalt kellett bontania. Az ifjak tréfálkozva állták körül Mihályt:

— No lépet szerezz és hamar fuss a madár után! Meglássuk, ki szalad jobban, te-e vagy Warkochy?

Ő azonban nem felelt, csak háborodottan állt oda Margit elé:

— Beh szépeket igérsz, hugom! Neked hát ugy-e mindegy, kihez mégysz férjhez?

— Hallgasson meg, kegyelmed, — kezdte volna Margit, — nem tudja, hogy történt...

Az ifjú azonban sarkon fordult. És hiába vették őt körül Thoroczky Judit, Bánffy Ágnes, Weér Orsika, féltékeny indulatában siket maradt ő minden magyarázattal szemben. Pedig biztatta Rhédey László is:

— Hisz látod, hogy nem tehet róla, mit makacsokod akkor? Hiába, mégis csak te kell, hogy megfogjad azt a madarat, — sose busulj, majd segítünk mi neked!

— Eh, — indulatoskodott Mihály, — hát a bolondját járatjátok velem? Hagyjatok békén. A Fejedelem medvéjét megölöm, de egy esél-csap kisasszony madara után nem szalad Tholdalagi Mihály...

— Nem megmondtam? — sugta Margit Judithnak. És lemondóan tette hozzá: hisz igazá van...

Tulok Sára hangja azonban ekkorára már urává lett a pletykáló zsvajnak:

— Hohó, leányok, de nem oda Buda! Nem a Bül-Bült fogjuk mi most hajsolni az urfiakkal, hanem a Fejedelem ő Nagysága parancsolatjából igenis a Szent Bibliát fogjuk olvasni a Hímes Házban. Ő Nagysága már tizenkétszer el-olvasa a Bibliát elejétől végig, ti tán még fél-szer se. Jertek szaporán, — kegyelmetek pedig, vitéz uraim, maradhasanak...

(Folytatása következik.)

A VIDÁMSÁG HÁZA.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irtta Wharton Edith; angolból fordította Schöppin Aladár.

Selden egy pohárszékben kotorászott, süteményt keresett.

— Voltak már nők is — jegyezte meg, — a kik élvezhették egy garçonlakás örömeit.

— Igen, gouvernantok vagy özvegyasszonyok.

— Én ismerek leányt is olyat.

Lily meglepetve tekintett föl.

— Igazán?

— Igazán, — biztosította Selden, előkerülve a pohárszékéből a keresett süteménnyel.

— Hja igaz, Farish Gertyre gondol, — szólott Lily kissé kelleetlenül mosolyogva. — De én férjhez menendő leányokról beszéltem és különben is, Gertynek bízalmas kis lakása van, eselédje sincs és olyan furcsa dolgokat eszik. A szakácsnéja mos is rá s az ételei szappan-szaguak. Ezt én nem állanám ki.

ALABÁRDOS A BRASSÓI MAGYAR BÁLBAN.

— Nem kellene ott étkeznie nagymosás-kor, — mondta Selden, felvágva a süteményt.

Mind a ketten elnevelték magukat. Selden odakönyökölt az asztalra, hogy meggyujtsa a spirítust a tea-főzőn, mialatt Lily kimérte a teát egy zöld fényezett kis teáskannába. A mint Selden ránézett a kezére, a mely finom és gondozott volt, mint egy darab régi elefánteset, vékony piros körmeivel, csuklóján visszacsuszó száfriss karkötőjével, — eszébe jutott, hogy milyen különös is lenne, ha ez a teremés olyan életre adná magát, a melyet Farish Gerty él. Oly nyilvánvalóan áldozata volt a civilizá-czióának, a mely őt termette, hogy a karkötő mintha bilincs lett volna, a mely a sorsához láncolja.

Lily eltalálta a gondolatát.

— Nem volt szép télem, hogy úgy beszéltem Gertyről — mondta bájós megalázkodással. — Elfelejtettem, hogy önnök az unokahuga. De, tudja, olyan különbözök vagyunk: ő jó szeret lenni, én meg boldog. Aztán meg, ő szabad, én nem. Ha szabad lennék, merem mondani, még az ő kis lakásában is boldog tudnék lenni. Csupa boldogság lehet, úgy rendezni be a buto-rokat, a hogy az embernek tetszik. Ha csak a nagynéném szalonjával tehetném is ezt meg, tudom, mindjárt jobb nő lenne belőlem.

— Hát olyan rossz ott? — kérdezte Selden rokonszenvezően.

Lily rámosolygott a teáskanna mögöl, melyet éppen fölemelt, hogy töltson.

— Ez a kérdés mutatja, mily ritkán jön oda.

Mért nem jön gyakrabban?

— Nem azért járok oda, hogy a Peniston asszony butorait nézzem.

— Bolondság, — mondta a leány. — Egyáltalán nem jön oda, pedig olyan jól megértjük egymást, ha találkoznak.

— Talán ez az oka, — felelt Selden gyorsan. — Tejszinnel, sajnos, nem szolgálhatok, beéri egy szelet citrommal?

— Sokkal jobb szeretem így.

Megvárta, a míg Selden felvágta a citromot s beletett egy vékony szeletet a csészéjébe.

— De nem ez az oka, — mondta aztán.

— Minek az oka?

— Hogy nem jön hozzánk, — felelt a leány s egy kis zavarodottsággal tekintetében hajolt előre.

— Szeretném tudni — szeretném magát kifürkészni. Természetesen tudom, hogy vannak férfiak, a kiknek nem tetszem, — ezt az ember megéri az első pillanatra. Vannak aztán mások, a kik félnek tőlem, azt hiszik, meg akarom őket fogni férjül.

Nyíltan mosolyogva mondta ezt, aztán hozzátette:

— De nem hiszem, hogy magának ellenszenves vagyok s maga bizonyára nem gondolt arra, hogy szeretném elvétenni magamat...

— Nem, ez alól a vád alól fölmentem, — helyeselt Selden.

— Nos hát?

— Selden odavitte csészéjét a kandallóra, aztán megállott annak oldalához támaszkodva s tetlen élvezettel nézte Lilyt. A leány szemében rejlő kihívás fokozta élvezetét, — nem hitte volna, hogy ilyen kis vadra fogja pazarolni a puska-porát. De talán csak gyakorolja magát, vagy lehet, hogy az effajta leány nem tud elképzelni más társalgást, mint a mely az ő személyére vonatkozik. Mindenesetre megdöbbentően csinos, ő pedig meghívta téára s most meg kell felelni kötelezettségének.

— Jól van hát — mondta Selden hirtelen, — hát az az oka.

— Micsoda?

— Az a tény, hogy maga nem akar feleségül menni hozzám. Hátha éppen ez nem nagyon esábit arra, hogy meglátogassam?

Egy kis borzongást érzett végigfutni a hátán, hogy ezt ki merte mondani, de a leány nevetése megnyugtatta.

— Édes Selden, ez nem volt méltó magához. Ostobaság, hogy udvarolni próbál nekem, az ostobaság pedig nem jól áll magának.

Hátrahajolt, oly igézően rozsaló arc kifejezés-sel szüresölve teáját, hogy ha a nénije szalon-jában lettek volna, Selden talán meg is kísérelte volna megezáfolni okoskodását.

— Nem tudja, — folytatta a leány — hogy elég férfi van, a ki kedves dolgokat mondogat nekem s hogy a mire szükségem van, az egy jóbarát, a ki nem félne kellemetlen dolgokat is mondani, ha erre van szükségem? Néha napján arra gondoltam, hogy maga lehetne ilyen jó-barátom, — én nem tudom miért, ha csak azért nem, mert maga nem afféle ugrándi tascó s magával szemben nem kellene mindig résen lenni.

A hangja elkomolyodott, egy gyermek zavar-bajótt komolyságával nézett föl Seldenne.

— Nem is sejtj, mily nagy szükségem volna egy ily jóbarát — mondta. — A nénim tele van olvasókönyvbe való bölcs mondásokkal, de ezek az ötvenes évek elejéről valók, akkor lehetett volna szerintük berendezni az életet. Mindig azt hiszem, hogy ha szerintük akarnék élni, smizlit és krézlit is kellene viselnem. A többi asszonyok, a legjobb barátnőim, nos, ők ki-használják vagy visszaélnék velem, de hogy mi történik velem, azzal nem törődnek egy-fikaréznyit sem. Nagyon is régen, forgalomban vagyok már, az embe-rek kezdenek már, belémfáradni, kezdek mondogatni, hogy ideje volna már férjhez men-nem.

Pillanatnyi csönd következett; Selden ez-alatt olyan válaszokon tűnődött, melyekkel fordulatot adhatna a beszélgetésnek, de aztán elvetve ezeket, egyszerűen csak ezt kérdezte:

— Nos, és mért nem teszi meg?

Lily elpirult és elne-vette magát.

— Látom, hogy mégis csak barátom. Ez egyike azoknak a kellemetlen mondásoknak, a melyek után kíváncsítottam.

— Nem akartam kellemetlen lenni, — felelt Selden barátságosan. — Hát nem a férjhezme-nés a hivatása? Hát nem erre nevelték?

Lily sohajtott.

— Azt hiszem, erre. Mi maradna a szá-momra egyéb?

— Nohát. Hát ak-or mért nem gyűrűk-zik neki, hogy egyszer már túl legyen rajta?

Lily a vállát vono-gatta.

ALABÁRDOS A BRASSÓI MAGYAR BÁLBAN.

— Úgy beszél, mintha férjhez kellene men-nem az első emberhez, a ki utamba akad.

— Nem úgy értem, hogy ennyire van a dolog. De kell hogy legyen valaki, a kiből meg-vannak a szükséges tulajdonságok.

Lily fáradtan rázta a fejét.

— Egy-két jó alkalmat elszalasztottam mind-járt, a hogy kijutottam a világra. Azt hiszem, minden leány jár így. Aztán meg, tudja, én na-gyon szegény vagyok és nagyon sokba kerülök. Nagyon sok pénzre van szükségem.

Selden odanyúlt a cigaretta-dobozhoz.

— Hát Dillworthtal mi lett? — kérdezte.

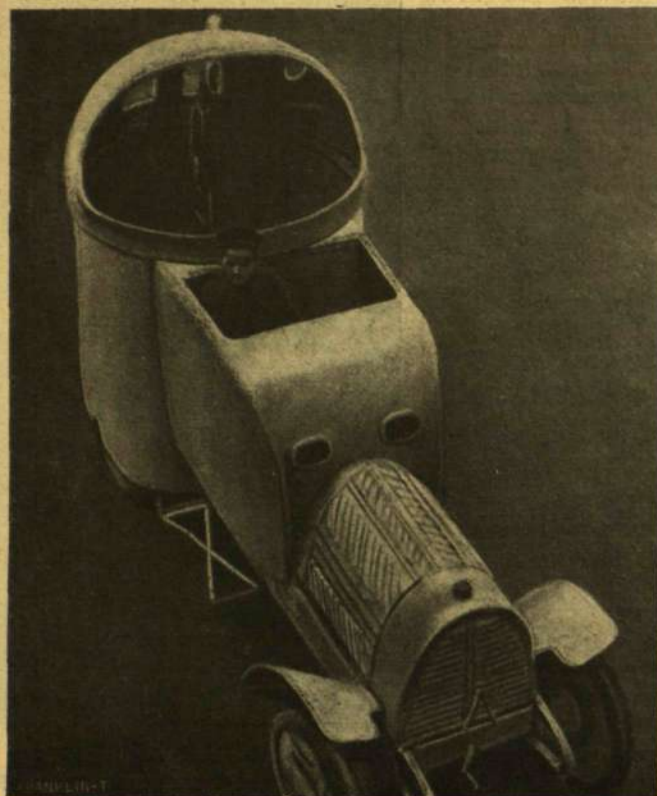
— Az anyja retent vissza, attól tartott, hogy új foglalatot fogok csinálni az összes családi ékszerekre. Igéretet kívánt tőlem, hogy nem fogom átalakítani a szalonjukat.

— Pedig hisz ép ezért akar férjhez menni.

— Persze. Így hát bepakkolta a fiát és el-küldte Indiába.

A BRASSÓI MAGYAR BÁL KAPUJA.

A FRANCZIA KORMÁNY SZÁMÁRA KÉSZÜLT HADI AUTOMOBIL ELŐLRŐL ÉS HÁTULRÓL NÉZVE.

— Ez bizony baj, — de hát hisz különben is találhat, mint Dillworth.

Selden megkínálta cigarettáival. Lily kivett három vagy négyet, egyet az ajkai közé vett, a többit pedig belecsiszolta a hosszú gyöngylánczon függő kis aranytárczájába.

— Ráérek még! Csak egy szippantást... Előre hajolt, odatartva a cigarettája végét a Seldenéhez. E közben a férfi megfigyelte, mily szabályosan nőnek ki szempillái lágy, fehér szemhéjaiból s hogy megát a bíbor színárnyalat alattuk az arez tiszta fehérsége.

Lily elkezdett járkálni a szobában, vizsgálgatva a könyves polczokat egy-egy szippantás közben. Némelyik kötet szép piros színű meg-látszott a finom munka, a régi maroquin-bőr; Lily szeme kedveskedve pihent meg rajtuk, nem a szakértő megbecsülésével, hanem a kellemes színeknek és nemes anyagoknak azzal a szeretettel, a mely iránt igen élénk érzelme volt. Egyszerre az arezkifejezése a felületen nézegetésből komolyabb érdeklődésbe ment át. Selden felé fordult és megkérdezte:

— Maga gyűjtő, ugyebár? Ért a ritka könyvekhez, első kiadásokhoz és így tovább? — Csak annyira, mint az olyan ember, a kinek nem sok pénze van effélére. Itt-ott elcsipek valamit az antikváriusoknál, eljárak a nagy könyvtárverésekre.

Lily megint a polczok felé fordult, de a szemét most figyelmetlenül siklottak végig rajtuk s Selden észreverte, hogy most más valami foglalkoztatja.

— És Americanákat gyűjt-e? Selden rábámult és elnevette magát.

— Nem, ez nem vág a szakomba. Nem vagyok igazi gyűjtő, csak épen szeretem, ha szép kiadásokban vannak meg azok a könyveim, a melyeket szeretek.

Lily elfintorította az arcját.

— És az Americanák nagyon unalmasak, ugy-e? — Azt hiszem, igen, hacsak nem történés az ember. De az igazi gyűjtő a ritkaságukért szereti a könyveket. Nem hiszem, hogy az Americanák vásárlói egész éjjel ott ülnek mellettük s olvasgatják, — az öreg Gryce Jefferson legalább nem tette.

Lily éles figyelemmel hallgatta.

— És mégis mesés árakat adnak értük, ugy-e? Olyan furcsa dolog, hogy valaki oly sokat fizessen egy csunya, rozslú nyomtatott könyvéért, a melyet sohasem olvas. És az Americanák tulajdonosai többnyire nem is historikusok, ugy-e? — Nem, nagyon kevés historikus győzi őket megvenni. Azokat kell használniok, a melyeket a nyilvános könyvtárakban és a magán-gyűjtők-nél találunk. Úgy látszik, az átlagos gyűjtőt merőben csak a ritkaság vonzza.

Selden leült a szék karjára, mely mellett Lily állt, a leány pedig elkezdte kérdezgetni, hogy melyek a legértékesebb példányok, vajjon Gryce Jefferson könyvtára valóban a legszebb-e a világon ebben a nemben s mi a legnagyobb ár, melyet egy kötetért valaha fizettek.

Oly kellemes volt ott ülni és nézni őt, a mint fölemelte hol az egyik könyvet, hol a másikat, forgatva a lapokat újjai közt, mialatt lágy arcz-éle kirajzolódott a régi kötések meleg háttéréből, hogy Selden csak beszélt neki, nem is érve rá tűnődni azon, hogy mért érdeklődik ez iránt az oly kevésbé érdekes tárgy iránt. De sokáig nem lehetett együtt vele a nélkül, hogy ne igyekezzék kifürkészni az okát és célját annak, a mit tesz s a mint Lily visszatette helyére a La Bruyère első kiadását s elfordult a könyves polczoktól, elkezdett okoskodni, hogy mi lehet ezzel a célja. A legközelebbi kérdése nem volt alkalmas arra, hogy felvilágosítsa. Lily olyan mosolylyal állott meg előtte, a melynek mintha az lett volna a rendeltetése, hogy beavassa őt bizalmába, de egyúttal figyelmeztesse is azokra a korlátokra, melyeket ez szab elébe.

— Bánta-e valaha, — kérdezte hirtelen — hogy nem elég gazdag, hogy megvegye mind-azokat a könyveket, a melyeket szeretne?

— Hogy bántam-e? — háztentek tart vagy kőtuskónak?

— És hogy dolgoznia kell, — azt bánja-e? — A munka maga nem olyan rozsz, sőt szertem is a jogtudományt.

— Nem, hanem a lekötöttség: a mindennapi vesződség, — nem szeretne néha elszabadulni, új vidékeket és népeket látni?

— Borzasztóan szeretnék, különösen ha látom, hogy sietnek összes barátaim a gözhajóra. Lily lélezett egyet.

— De eléggé bántja-e mindez arra, hogy megházasodjék, csakhogy szabaduljon? Selden elnevette magát.

— Isten ments! — jelentette ki. Lily sóhajta állott fel; beledobva cigarettáját a hamutartóba.

— Nos hát, itt a különbség. A leánynak muszáj, a férfi megteszi, ha kedve van rá. Aztán kritikusan nézett végig Seldenben.

— A kabátja kissé ócska már, — de ki törődik ezzel? Azért ez nem akadály arra, hogy meg ne hívják valahova ebédre. Ha én kopottan járnék, senki sem hívna meg: a nőket ép annyira a ruhájukért hívják, mint magukért. A ruha a háttér, a keret, ha úgy tetszik, — nem az teszi a sikert, de annak egy része. Kicsoda kívánkozik egy lompos nő után? Tőlünk megvárják, hogy csinosa és jól öltözött legyünk, a míg össze nem rognuk s ha ezt nem tudjuk megcsinálni, társat kell fogadnunk.

Selden gyönyörködve nézett rá: lehetetlen

volt, akármily könyörgő tekintetet vetett is rá, érzékeny oldaláról nézni az esetét.

— Ugyan, hisz tömerdek tőkének kell lenni, a mely ilyen gyümölcsötötést keres. Talán megtalálja a szerencsét még ma Trenoréknál.

Lily kérdőleg nézett vissza rá.

— Azt hittem, maga is eljön oda, — no, nem ilyen minőségben! De van ott egész sereg ismerőse: Van Osburghék, Wetherallék, Lady Raith Cressida és — Dorset Georgeék...

Az utolsó név előtt egy pillanatra megállt s a szempillája kérdően csillant meg, de Selden nem árult el semmi zavart.

— Trenoré meghitt, de nem szabadulhatok el a hét vége előtt és ezek a nagy társaságok untatnak.

— Én is úgy vagyok velük, — kiáltott fel Lily.

— Hát akkor mért megy oda?

— Ne felejtse el, hogy ez a mesterségemhez tartozik. Különben is, ha nem mennék oda, bézüget kellene játszanom a néinnel a Richfield-fürdőben.

— Ez persze ép oly rozsz, mint férjhez menni Dillworth-hoz, — bólintott Selden s mind a ketten jókedvűen nevettek.

Lily az órára nézett.

— Istenem! Most már mennem kell. Már elmúlt öt óra.

Megállt a kandalló előtt, a tükörben nézgetve magát, mialatt fölvette a fátyolt. A mozdulata elárulta karsú csipőjének lejtős vonalát, a mely valami természetes báj adott természetnek, — mintha fogságba került dryád lenne, a kire rákényszerítik a szalon-konvenziókat. Selden arra gondolt, hogy ugyanaz a természetes szabadság a lényében az, a mely oly nemes zamatot ad mesterkedtségének.

Kikisértte az előcsarnokon át a bejárathoz, de a küszöbön a leány bucsuzó mozdulattal nyújtott neki kezét.

— Nagyon kedves volt, de most vissza kell ám adni a látogatásomat.

— Ne kísérem el a vasutra? — Nem, Isten önnel.

Egy pillanatra benné hagyta a kezében a kezét, imádni valón mosolygva rá.

— Tehát Isten önnel, sok szerencsét Bello-montban! — szölt Selden, kinyitva az ajtót.

(Folytatása következik.)

HADI AUTOMOBIL.

Az automobil-gyártás fejlődésének katonai célokra való hasznosítására vonatkozólag nevezetesen lépést tettek ismét a francziák. Próbát tettek a hadügyminiszterium egy bizottsága előtt egy új hadi automobil-típussal. A gépkocsai a lehető legkedvezőtlenebb terepen, mindenféle akadályok közt

teljes biztonsággal, minden baj nélkül járt; ha keskeny árokra bukkan, van rajta két kerék, mely hídul szolgál ilyenkor, 2—3 méter széles árokba az egyik parton leszalad, a másikon föl, akár előre, akár hátra.

A szerkezet főbb jellemző vonásai: motora 35 lóerejű, a melylyel a 2-300 kilogramm súlyú kocsit 45 kilométeres sebességet tud elérni s 50 százalékos emelkedésű lejtőkön is fel tud haladni. Négy kereke kizárható helyéből; a vezető rendes körülmények között úgy ül benne, mint egyik képünkön látható, de a kormányzó rúd tetszés szerint meg-rövidíthető, a vezető ülése lejjebb süllyed s az ember teljesen eltűnik s két nyíláson át néz ki az útra. A hátsó részen egy forgó torony-féle van, a melyből egy mitrailleuse oszlopa néz ki s a torony belsejében 14,000 töltésre való rekeszek férnek el.

Két ember állhat a toronyban: az egyik a tüzér, a másik a segédje; az előbbi egy bicikli-félen ül s a lába nyomásával szabályozza a mitrailleuse mozdulatait. A tüzérek hátulról mennek be a toronyba egy páncélos ajtón, a vezető oldalról jut a helyére.

IÁRBAJ AZ ERDŐN.

A szerelmi mámor, a lobogó indulatok idején, szívek lüktetésétől lesz hangos az erdő. A cselekedni rigótól kezdve a spanyol grand büszkeségével eltelt him-szarvasig, minden állat gerjedelmében még — hőstettekre is képes.

A lombsátor alatt nászünnepélyeket megelőző szerelmi ostromok játszódnak le, még pedig a legértékesebb kivételével — komoly számdékkal. Az erdő aszfaltbetétűje: a kakuk csak kivétel, a kötelező szabály itt: ki-ki a maga párjával! A pagony zsúrjairól számkivétel van a léha flirt, az erkölcsöket szigorúban szabályozza az — ösztön, mint az embereknel a törvény.

Ki ne olvasott volna arról, hogy a házasságtörő — nőstény milyen példás büntetésben részesül? Az erdő nem tűri a kikapós menyee-két, legföljebb a — park. Házasságtörő férjekről meg — a verébet számítva — talán nem is tud a természetrajz.

Megesik azonban, hogy még a nász előtt, két legény jelentkezik egy — leányért. Gretchenert két Faust kész a kárhozatra, s mindkettő meg van győződve, hogy ő a jogos — szívkövetelő, s az ideál bírása egyedül őt illetheti. A gyöngéd nemhez tartozó alany nem döntheti el a vitát, neki abba nincsen beleszólása, bárha miatta és érte folyik a versengés.

Az erdő ilyenkor aztán lovagias útra tereli az ügyet. Tessék párviadalt állni, s a ki a porondon marad, magával viheti a torna díját: szive hölgýét.

... Képünk egy ilyen nem ritka, de kimene-telében szokatlan párbaj végső jelenetét ábrázolja.

A keszthelyi gróf Festetics-uradalom Rezi erdejében, pár évvel ezelőtt az egyik erdőőr 9—10 szarvasbikát hallott bögni. Közeledve egyre erősödő lábdobogás és agancsattogás hangjai ütötték meg fülét, majd kilépre leshelyéről, látta, a mint egy csapat szarvas-him eliramlik, két viaskodó azonban a küzd-téren maradt.

Egy 10-es és egy 12-es bika volt ez, agancsikkal úgy összeakadva, hogy azokat többé szétválasztani nem tudták. Az erdőört észre-vették ugyan, de nem tájtítottak, hanem még nagyobb erővel döfődtek és forgattak egymást, míg végre a tizenkettesnek sikerült a tizes fejét leszorítania úgy, hogy annak a nyakcsigolyája eltört.

A párbaj a lovagias szabálya szerint el volt intézve, de a hős nem élvezhette diadalát: kimerülten, lihegve maga is odarogott legyő-zött ellenfele mellé, az erdőőr golyója pedig megszabadította gyötrelmes életétől, melynek vége — odalángolva a vetélytárs hullájához — a biztos pusztulás, az éhhalál lett volna.

... A kiben az erdőnek csak egy kis szere-tete, — vagy csak egy csöpp vadászvár van, meghatva kell, hogy nézze ezt a képet, mely két hevesvérű, egymáshoz méltó nemes vetély-társ tragédiája. Erdélyi Zoltán.

HEGYI OBSERVATORIUMOK.

Az időjárás már a legrégebbi korban divatozott ugyan, de napjainkban is, gyakran minden készültség nélkül, boldog-boldogtalan fogalkozik vele — tudományos alapon azonban

AGANCSEIKKAL ÖSSZEAKADT SZARVASBIKÁK A REZI ERDŐBEN.

csak a múlt század közepe táján kezdik művelni. Eleinte úgyszólván csak a hajózás szolgálatában állott s csak idővel kezdtek belátni nemzetgazdasági fontosságát. Most már annak megfelelően nem csak egyes elszigetelt helyekre, de egész országrészekre s nagy vidékekre szóló prognózisokat is készítenek, melyeknek helyes-sége — különösen mióta a távirati-szolgálatot is alkalmazásba vették — igazolja életrevalóságukat. Igaz ugyan, hogy néha a következtetések nem találók s a prognózisoknak csak 85 százaléka válik be; ennek oka azonban a magaslati s hegyi megfigyelő állomások hiányában tervezendő. Ugyanis a bekövetkezendő időjárásra eddig csak az első légrétegek viszonyaiból következtettünk, már pedig bajos dolog a felsőbb légrétegekben végbemenő dinamikai változások ismerete nélkül tökéletesen találó prognózisokat alkotni, mivel az időjárás változékonyságát irányító események ott fenn, a felhőkön túli magasságokban játszódnak le.

Ma már belátták, hogy a magas legelőrétegek vizsgálatának belevonása nélkül, a bizonytalan időjárás bonyodalmas jelenségeit magyarázni nem lehet. Ezért az utóbbi évtizedekben a felsőbb légrétegek meteorológiai viszonyainak állandó megfigyelése céljából hegyi observatoriumok létesültek, melyeknek száma egyre növekszik. Magas hegyeken épült, a köd s felhőképződés határára kívül eső, tiszta, száraz s nyugodt légkörrel környezett állomások ezek, gyakran csilgászati és fiziológiai célokra is szolgálnak, mint a milyen például az özvegy olasz királyné, az abruzzi herceg, az olasz állam s társadalom támogatásával az Alpekek Monte-Rosa hegyesportjában 4560 m. magasságban levő Margareta observatorium is.

Nagy, szinte emberfölötti vállalkozás volt a Vallot által megkezdett Mont-Blanc-observatórium megépítése a Bosses du Dromadaire sziklán, 450 méterrel a csúcs alatt. Itt nem csak meteorológiai, hanem bakteriológiai vizsgálatokat is folytatnak s az itt végzett megfigyelésekből tűnt ki, hogy a káros mikroba-k száma a magassággal csökken, vagyis hogy a magaslati gyógyhelyek épen a betegség terjesztő miázmák hiánya miatt ajánlhatók.

Nevezetesebb hegyi observatoriumok még a magas Tauern-ben a Sonnblick-en 3106. m. s a Bajorországban a Zugspitzen 2964. m. magasságban levő állomások, úgyszintén a Brocken-observatórium a Harz-hegységben, Németországban, a hól télen gyakori az erős zuzmara-képződés. Hazánkhoz közelebb csak még egy ilyen van s ez is Bosznában a Bjelasnicán csak 2067 m. magasságban épült. Érdekes, hogy itt, mint általában az óceánokhoz s tengerekhez közelebb fekvő tájakon, az Adria közelsége miatt, a nagy legkörü nedvesség következtében néha több méter vastagságú zuzmara is képződik, a mi az állomás vezetőit nem ritkán önkéntelen fogságra kényszeríti, mert órákba kerül, míg e hatalmas tömegű szilárd csapadékban kijárót vághat magának.

Míg Európa és Amerika államai versenyezve egymásután állítják fel jól felszerelt hegyi observatóriumukat, addig nálunk csak néhány magaslati állomásra emlékezhetünk meg. Ilyenek a Babiagórában, a Beszkidekben 1616 m.; Háromszékmegyében a Góresúcson 1512 m.; a Dobosinai jégbarlanghoz vezető úton 1111 m. s végül a Dobogókőn 700 m. Csakhogy ilyen magaslati állomás földünkön mintegy száz-harminczis van s a mieinkkel épenséggel nem vesznünk valami tevékeny részt a népek kulturális törekvéseiben. Ha nem állítunk fel minél hamarabb egy minden tekintetben annak nevezhető hegyi observatóriumot, akkor nem egy, de két lépéssel is elmaradunk, mert ma már a meteorológiai felső légrétegek jegebe lépett, hova csak léghajókkal és sárkánnyal hatolunk. Maholnap meteorológiai szempontból nézve a dolgot, a hegyi observatóriumok nélküli államok alig fognak számításba jönni, a mi, reánk nézve, — kik általában a külföld előtt a tudományosság mezején nem örvendünk valami nagy tekintélynek — ugyancsak sajnálandó körülmény volna. Épen ezért a legbiztosabban kell ama tudományos körökből származó törekvést támogatnunk, mely a Magas-Tátrában a szalóki-esúcsra tervezett observatórium ügyét karolta fel. A Magas-Tátra klimatikus viszonyai még úgyszólván ismeretlenek, tehát még egyrészt a gyönyörű hegyvidék, éghajlatát apróra tanulmányozva, közvetve előmozdítjuk a felvidék elszegényedett népének jólétét, másrészt annak tudományos kutatásával nemzetünk dicsőségét művelhetjük. Dr. Massány Ernő.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Pókháló. Czöbel Minkát mint erős hangulatú, mysticizmusra hajló versék költőjét ismeri már vagy tizenöt év óta a közönség és az irodalom, ezek révén lett a neve egyike a legjobban hangzó női neveknek. Időközben néha tett egy-egy kísérletet a novella terén, prózai köteteltet azonban, ha nem családunk, most lépett először a közönség elé. «Pókháló» című új könyvében tizenkét novellát gyűjtötte össze. Valamennyi elárulja a lírai természet: első sorban hangulatok és érzelmek, az író nő nem annyira az életből kiragadott tényeket igyekszik objektív rajzzal elénk állítani, mint inkább a maga hangulatát, az életről vallott felfogását mutatja meg emberi alakok cselekvésén és szenvedésén keresztül. Az alakok fölött mindig ott borong az írónő lelke, meg ott is, a hol tőle telhetőleg igyekszik tárgyilagosan szemléltetni az életet; alakjai az ő hangján szólnak meg s érzéseik az ő transzponált érzéseie. Azt hisszük, a lényeges különbség az epikai és a lírai előadás mód közt épen az, hogy az előbbinél a hangulat magából a tárgyból áramlik ki, az utóbbinál pedig a szerző lelkeből ömlik a tárgyra s elterjeszkedik fölőtte. Czöbel Minkának legjobban azokat a novelláit élvezzük, melyekben a tárgy hangulata s a szerző összesimulnak, mert itt érezzük legkevésbé azt, hogy a szerző közkén s a tárgy közé áll s eltakarja előlünk azt, a mit legjobban szeretnénk látni. Ezért tesszük nekünk legjobban a «Pókháló» című elbeszélés,

A szalóki csúcs a Magas-Tátrában, melyre observatoriumot terveznek.

melytől méltán kaphatta címét az egész kötet. Egy túlságosan finom lelkű leány tragédiáját írja meg benne, a ki érzékenysége túltengésénél fogva nem

A Monte Rosa és a Lyskamm.

A Sonnblick.

Vallot observatoriuma a Mont-Blanc-on.

A szalóki csúcs Menguszfalva felől.

A bjelasnicai meteorológiai observatorium nyáron és zuzmarával borítva.

A Brocken-observatorium nyáron és zuzmarával borítva.

HEGYI OBSERVATORIUMOK.

találja meg a maga helyét az életben s ezért meg kell halnia. A hogy az irónó a szegény kis leány lelki életét beállítja, előzményeivel és kifejlődésével s a hogy finom részletrajzzal a kifejléshez viszi, erős, biztos kézzel megcsinált dolog. A téma és az iró ily szerencsés találkozása nem minden novellában van meg. A «Miter menyasszonya»-ban pl. minduntalan elnyomja az irodalmat az etnografia s ezért a novella, bár az orosz leány öntudatlan, primitív és mégis rejtélyes, finom árnyalatokat mutató lelki élete érdekesen van éreztetve, nyersnek tünik fel, — az «Arányok»-ban pedig egy igen elmés alap gondolat vész el a kidolgozás elcsúsztatásán. A legérdekesebb dolog azonban a Czöbel Minka novelláiban az, hogy minduntalan rámutat az emberek lelkében öntudatlanul szunnyadó, kifejezésre jutni nem tudó érzésekre, egy-egy gazdag életnek indult, de visszafeloldott lélek csökevény szerveire, a melyekről az illető maga sem tud számot adni magának s adott pillanatokban mégis ezek határozzák meg az életét. Ilyen alakok a «Pókháló» kis leánya s édes testvére, «A halál menüeteje» grófkisasszonya, de ilyen a ruthén leány, a «Névnapi» öreg magyarja is stb. A lelki élet ez érdekes szövvényének feltárása új lélektani terület, melyet a mi számunkra e novellák írója fedezett föl. Az előadásban pedig egyik legjellemzőbb sajátossága látásának festői jellege; a tájakat s néha az emberek megjelölését a festő szemével nézi s a festők nyelvén, az ő műkifejezéseikkel is írja le. Azt hisszük, az irót jobban fogják érdekelni Czöbel Minka elbeszélései,

mint az átlagos olvasó közönséget, a mely, nagy tömegeiben legalább, nálunk még nem igen tudja az ilyen intim finomságokat élvezni s nem talál bennük kárpótlást a szerkezet egyenlenségeiért s a feldolgozás lazaságaiért. A ki azonban többet is vár az irótól, mint tetszetős mesét és szórakoztató előadást, — az haszonnal és élvezettel forgathatja Czöbel Minka könyvét.

A «Budapesti Szemle» februári száma Kautz Gyulának «A magyar imperializmus és hegemonia» című tanulmányával kezdődik. Kont Ignác Montalembertnek báró Eötvös Józseffel való levelezését jellemzi, egy-két érdekes szempontot adva a nagy magyar iró megértéséhez. Vambéry Armin a panis-lamismusról mond az ő ismert nagy tájékozottságával figyelemre méltó dolgokat. Gróf Vay Péter ausztráliai jegyzeteinek és naplótöredékeinek közlését kezdi el, Hegedűs Pálnak a legutóbbi számban III. Napoleon szabadelvű császárságáról szóló tanulmányából a második közleményt adja e füzet. De Amicis elbeszélése, a «Furio» Léway József szép hazafias költeménye és Győri Károly egy Puskin-fordítása szépirodalmi olvasmányul szolgálnak. Egy névtelen iró a német Alberti «Az emberiség útja» című könyvét ismerteti. Az «Értesítő» rovat Radó Antal új verskötetét és Concha Gyözőnek a választójog reformjáról szóló munkáját bírálja. A «Budapesti Szemle» Gyulai Pál szerkesztésében s a Franklin-Társulat kiadásában jelen meg minden hónap elsején; előfizetési ára félfévre 12 korona, egyes füzet ára 2 korona.

A VÁROSLIGETBŐL.

Bilincsek, M. Hrabovszky Julia, a ki néhány kötet novella után most egy regénnyel lép a nyilvánosság elé a földolgnak nyilván a mesét tartja a regényírásban s ebben bizonyára igazat ad neki a közönség is. Bizonyos korlátok között az irodalomnak sem lehet ez ellen kifogása, mert akárki mit szól, egy művészi fantáziával kidolgozott, invenciózus és jól megkomponált mese még mindig a legnagyobb irodalmi értékek egyike, társadalmi és morál-kritika, lélektani rajz, életfilozófia — minden befér, ha ember a talpán, a ki beleviszi. A mese szempontjából nézve Hrabovszky Julia regényében sok jó van; első sorban az, hogy szimpatikusan, élénken tud elbeszélni s komponálásában, ha nem is művészet, de sok ügyesség van. Olvasmányának egészen kellemes az ilyen s a ki ért hozzá, biztosan a maga pártján találja a közönséget, a mely — akárhogy haragszik is rá érte különösen a nagyon fiatal írók nagyképűsködése — elvégre mégis csak élvezni, szórakozni akar, ha regényt olvas. A «Bilincsek» két szerelmes története, mindkettő nagyon rokonszenves, nemes lélek, de boldogulásukat különféle bilincsek, társadalmi előítéletek, kényszerítő életkörülmények akadályozzák. Természetesen a végén mégis egymáéi lesznek, a mi részint kitartó hűségük, részint egy kedvező deus ex machina érdeme. A mese jó alkalmat ad arra az irónóknak, hogy néhány elmésen megfigyelt és bátran odavetett képet rajzoljon a pesti úri társaságról. Azt hisszük, a nő-közönséget érdekelni fogja ez a regény, mert sok olyan dolog van benne, a miről a hölgyek szeretnek olvasni.

BUDAI RÉSZLET.

Dessewffy Sándor esanádi püspök vezetett Velenecébe. Az a váratlan sorsfordulat, mely Sarto patriárkát egyszerre a pápai székbe emelte, forduló pontja a könyvnek is; a pápaválasztás s a koronázás egy-egy terjedelmes fejezetet foglalnak el. Nagyon érdekes és tartalmas fejezetek foglalkoznak Pius pápának a katolikus egyházi énekre vonatkozó intézkedéseivel, a Vatikánról szóló fejezet pedig valóságos önálló műtörténeti tanulmány, nagy tárgyismerettel, sok érzékkel és élénk tollal írva. A két utolsó fejezet a mostani francia egyházpolitikai harcokkal s a pápának a magyar nemzethez való viszonyával foglalkozik. Az előadás élénksége mindvégig vonzó olvasmányt tesz a könyvet, a ki mindvégig tisztá képet alkothat magának az eseményekről és a szereplőkről. A nagyon díszes kiállítású könyvet nagy számú szép és érdekes kép díszíti, — a kiállítás csinja valóságos díszművet teszi a munkát.

Magyar szocializmus. Dr. Ktrály Péter egy elég terjedelmes könyvet adott ki e címmel, a melynek bevallott célja a szocializmus törekvéseinek és céljainak okszerű és észszerű ismertetése, magyar szellemben, politikai, társadalmi és közgazdasági szempontból. Vagyis kritikáját akarja adni a szocializmusnak a magyar politikára való vonatkozásában. A munka szorgalmas tanulmány eredménye, a szerző sokat olvasott szocializmusról s a vele kapcsolatos problémákról, határozott állást is foglal velük szemben, úgy, hogy munkája alapszámban véve szocialista-ellenes vitákat. A baja azon-

X. Pius pápáról terjedelmes monográfiát írt két Rómában jártas magyar iró: dr. Czaiich Árpád Gilbert római magyar gyóntató s Fráter Aladár, a kinek nevét lapunkból is ismeri az olvasó. Különbözőben is, tartalmában is szép könyvet állítottak össze. X. Pius pápa érdekes és egyszerűségében is nagystíliú élete halál anyag az iró kezében akkor is, ha különféle tekintetek megkötik a kezét s előre meghatározzák színezése módját. A monográfia szerzői első sorban a katolikus hívőknek szánták munkájukat s ezeknek bizonyára igen jó szolgálatot is tettek vele. Igen részletesen közlik az életrajzi adatokat, kezdve a kis Riese falucskán, a hol egyszerű szülőktől, szegényes környezetben megszületett Sarto József, a hol gyermekkorát élte, a honnan a páduai szemináriumba került, hogy megkezdje csodálatos lendületre jutott papi pályáját. A fiatal Sarto tanuló-éveinek rajza alkalmat ad a szerzőknek arra is, hogy részletes tájékozottságon s a viszonyok alapos ismeretén alapuló képét adják az olasz egyházi nevelés állapotainak, a mint hogy a hű környezet-rajz a könyvnek egyik legtartalmasabb és legbecesebb tulajdonsága. Így tanulságos képet kapunk a fészolaszországi társadalmi viszonyokról, a mikor az írók végig kísérik a riesei fiatal papot gyorsan emelkedő pályáján Tomboloba mint káplánt, Salzanóba mint plébánost, majd Trevizóba, a hova már mint kanonok vonult, hogy helyét mint Mantova püspöke hagyja el. Mint Velenecze patriárkájának alkalmat nyílt közelebbi érintkezésbe jutni a magyarokkal, a kik a lagunák városába zárandokoltak, hogy Szent Gellért ereklyéihez zárandokoljanak. Erről külön fejezet szól a könyvben, a mely természetesen legrészletesebben azt a nagy zárandoklatot tárgyalja, melyet

A PESTI DUNA-PART.

TÉLI TÁJKÉPEK A FŐVÁROSBÓL.

PÁRISI NŐI BÉRKÖCSIS A BAKON.

PÁRISI NŐI BÉRKÖCSIS, UTASOKRA VÁRVA.

ban az, hogy csak a könyv-szocializmus van a szeme előtt, nem az életben, a gyakorlati politikában tényezőként szereplő szocializmus, a melyet a szerző igen hiányosan ismer, pedig épen az ő szempontjából ez volna a fődolog. Ezért egyoldalú a munkája s nem adja azokat a tanulságokat, melyeket várnánk tőle. Arra sem képes, hogy a mai magyar politikára való vonatkozással állítsa be a szocialista áramlatokat, erre nincs sem elegendő tapasztalata, sem elég széles látóköre. Igazi komoly, mélyreható érvelés helyett igen sokszor kénytelen a vezércikk-szövegeket expedienstől fordítani, pedig mi komoly, tárgyilagos, a kérdést gyökeresen megmagyarázó fejtegetéseket várnánk, — vezércikket sikerültebb lapjai is, a melyekből tanulhatunk egyet-mást s ép ezért nem vesszük egészen kárba a szerző sok jóakarattal és tisztességes igyekezettel csinált munkáját.

Az akarat szabadság problémája. Ifj. Bartók György e czímen igen derék igyekezetre valló kis munkát adott ki. A filozofia egyik legrégibb s az egyes ember lefontosabb problémáit kapja fel s sok tanulmányával, filozofálásával való tehetséggel igyekszik a közelébe férkőzni. A kérdés történetéből indul ki; nem foglalkozik ugyan részletesen minden a kérdéssel való dologgal, de az ellentétes irányokat bemutatja fő képviselőin, az indeterminizmust Epicurus, Descartes és Augustinus, a determinizmust a stoikusok, Spinoza és Kant tanításában. A második részben a maga kísérletét közli a kérdés megoldására. Fejtegetései értékének megállapítása a filozofiai tudományos kritika feladata, nekünk be kell érniünk azzal, hogy folygelyezzzük a szerző törekvéseit és hivatkozottait.

Laoce életbölcsölete. A kínai szellem bölcselkedő képességének Confucius mellett legnagyobb és legerdekesebb képviselője a Kr. e. VII. században élt Laoce, a «Tao-te-king» czímmű a már világhírűvé vált életbölcsölete könyv szerzője. Életének adatai újszólóval teljesen elvesztek az ósidők homályában, de szellemének alkotása ma még szélesebb körben hat, mint valaha, mert meghódol előtte az európai bölcselkedés is. Laoce világnézete sok tekintetben hasonlít a modern misztikus teozófiához; különösen az Istenről való fogalma emlékeztet a misztikusokéra. Ezzel nagyon sok érintkezési pontot mutatnak a görög filozófia nagyjaival, főleg Platónnal és Pythagorassal, de talán még többet Jézus tanításával; néha mintha a kereszténység szellemétől elítelt bölcs szavait hallanók a «Tao-te-king»-ből. Mélyen jellemzi ez az emberi szellem egységét; más pontokról, lényegükben más, szinte ellentétes kultúrákból kiindulva, más-más eszközök és módszerek segítségével ugyanazokra az eredményekre jut az emberiség. — Laoce nevezetes egyetlen munkáját most magyar átdolgozásban adta ki Stojits Iván. Nem az eredeti szövegből dolgozott, hanem a külföldi irodalomból s a ránk miatt — a nyelvek és világnézetek nagy ellentéte miatt — szöszertint szövegekben sokszor érthetetlenül homályos mondatokat értelmezve és magyarázva adja vissza s ezeken kívül magyarázatokat is fűz hozzájuk. Erdemes kis munka; filozofiai elmélyedésre hajlandó elmének sok tanulsággal szolgál.

A nemesség. Kerpelen Béla terjedelmes utmutató könyvet adott ki mindenféle nemességi ügyekre nézve. Részletes genealogiai kézikönyvet ad az effélék iránt érdeklődő olvasó kezébe. A családi élet legprimitívebb formáin kezd s úgy fejti ki a nemesség keletkezését, majd behatóan tárgyalja a magyar nemességet, a czimert, a nemesi alapítványokat, lovagrendeket, az udvarképeséget s az udvari méltóságokat, a nemesi hályalapítványokat az érdemrendeket. A kik az efféle kérdések iránt érdeklőd-

nek, sok rájuk nézve érdekes dolgot találhatnak a könyvben, a kiknek pedig valami nemességi ügyes-bajos dolguk van, gyakorlati utmutatásokat is kaphatnak belőle. Magyar nők szakácskönyve. Szakácskönyvről véleményem mondani bizonyára nem tartozik az irodalmi kritika keretébe. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy egy jó szakácskönyv ne lehessen érdemes munka, amár a mai világban sokkal fontosabb volna egy olyan könyv, a mely meg tudná mondani, honnan szerezzünk főzni való ebben a nagy drágaságban. Szopori Nagy Jolán szakácskönyvéről, a mely az efféle «irodalmi» termékek közt a legújabb, nem mondunk kritikát, nem is vagyunk rá illetékesek, csak felhívjuk megfigyelésre a háziasszonyok figyelmét. Próbálják ki őket s a végleges ítéletet majd kimondják — a férfiek.

Új könyvek: Pókhalók; elbeszélések, írta Czobel Minka. Budapest, Singer és Wolfner: ára 2-80 korona. Bilincsek. Regény, írta M. Hrabovszky Julia. Budapest, Benkő Gyula kiadása. X. Pius pápa életének és uralkodásának története napjainkig. Írták dr. Czaiich A. Gilbert és Fráter Aladár. Budapest, Athenaeum. Magyar szocializmus; írta dr. Király Péter. Debreczen, Hegedűs Sándor kiadása. Az akarat szabadság problémája; írta ifj. Bartók György. Kolozsvár. Stein János bizománya. Laoce életbölcsölete. (Tao-te-king). Külföldi kütők nyomán összeállította, bevezetéssel és magyarázattal ellátta Stojits Iván. Budapest, Athenaeum; ára 2 korona. A nemesség. Utmutató az összes nemességi ügyekben. Írta Kerpelen Béla. Budapest, Benkő Gyula könyvkereskedése; ára 5 korona. Magyar nők szakácskönyve, írta Szopori Nagy Jolán. Budapest, Pátria részvénytársaság; ára 4 korona.

EGYVELEG.

* Az angol miniszterelnök hivatalos díszkabátja két ezer koronába kerül, pedig drágakövek nincsenek rajta.

Lux Mihály drogeriájában Budapest, Muzeum-körút 7. kapható a világhírű XIRIS szepítőszer. Ajánlatos a n. é. hálygközösségeknek, hogy a drogeriából kérjenek árjegyzéket, melyet az készséggel küld ingyen és bérmentve.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelmúlt napokban: Dvorcez Kontsek Ferenc, volt 48-as honvéddandár 76 éves korában Apátfaluban. — Jungmann Mihály dr. orvos, 48-as honvéddandár 83 éves korában Lőcsén. — Eötv István 48-as honvéd tüzéradnagy, 79 éves korában Pápán. — Idősb Storno Ferenc festőművész, 87 éves korában Sopronban. — Idősb szentmártoni Darnay Károly káptalanbíró, — Bordás Antal, Győr város törvényhatósági bizottsági tagja 92 éves korában Győrött. — Reinfuss Félix, a premontrai rend erdőmestere, Jászón. — Marosi Nagy István földirtókos 59 éves korában P.-Szentlászlón. — Szathmari Enyedy Károly királyi tanácsos, 72 éves korában Szegeden. — Id. Badzey László, nyug. vármegyei főorvos, Máramarosszigeten. — Biró Kálmán sómzezei lelkész 42 éves korában Kolozsváron. — Abrudbányai Mihály József dr., nyug. m. kir. első osztályú honvéd főorvos, 65 éves korában Bndapesten. — Dr. Márffy Dávid

miniszteri tanácsos Bésben. — Freund Adolf a Magyar Petroleumpár részvénytársaság elnökgazdátja 71 éves korában Budapest. — Pejacsevich Pál gróf 94 éves korában Podgorácson. — Csada Lajos, a belügyminiszterium számvevőségének főnöke 55 éves korában Budapest. — Szentkirályi-szabadjai Márffy Ágost főrendiházi tag, nyug. államtitkár Budapest. — Csikszentmártoni Nagy Gyárfás honvédhúsár-őrnagy 53 éves korában Csik-Szt.-Mártonban. — Vadai Ferencz ev. ref. lelkész, 61 éves korában Törökzentmiklóson. — Hencz Géza m. kir. államvasuti nyug. főmérnök, 63 éves korában Keszthelyen. — Csikmindszenti Mártonffy Márton 77 éves korában Nagynyeden. — Wendl Károly nyug. kalocsai érsekuraldalmi főerdőmester 85 éves korában. — Goldschmidt Jakab 72 éves korában Pápán. — Kőfalvi Vidor, okm. czimz. prépost, a Ferencz József-rend lovagja 69 éves korában. — Pálffy Ferencz, a vaskorona-rend lovagja, Szeged város nyug. polgármestere 84 éves korában Szegeden. — Éjszaky Károly nyug. vasuti üzletvezető Kolozsvárott. — Obermayer József 64 éves korában Pápán.

Özv. Smerák Józsefné, szül. Papp Karolin 82 éves korában Budapest. — Kézdiszentkatolnai özv. Elekes Mihályné, szül. zeykaly Zeyk Katalin, 72 éves korában Segesváron. — Özv. Graundócz Ferenczné, szül. Flits Terézia 86 éves korában Székesfehérváron. — Özv. Deutschlándner Mihályné 58 éves korában Budapest. — Berger Dezsőné pályi földbirtokosné. — Özv. Steiner Fülöpné 68 éves korában Budapest. — Teleki Kálmáné dr.-né, szül. Karl Matild 26 éves korában Akna-szlatinán. — Guriné Ferenczné szül. Koch Mária 56 éves korában Budapest. — Fereite Margit 26 éves korában Munkácsban. Bayer Arnoldné, szül. Krutsky Kornélia 58 éves korában Budapest. — Özv. nagybányai Pappné Janc Karolina 71 éves korában Oravicabányán. — Özv. barcsányi Szemerédy Istvánné, szül. Dobronyi Rozália 87 éves korában. — Gönczy Gáborné, szül. Sántha Rebeka 25 éves korában Rákosszentmihályon. — Barsay Istvánné, szül. Süteő Teréz 80 éves korában Rimaszombatban.

KÉPTALÁNY.

A 2-ik számban megjelent képtalány megfejtése: Tarpataki vizesés.

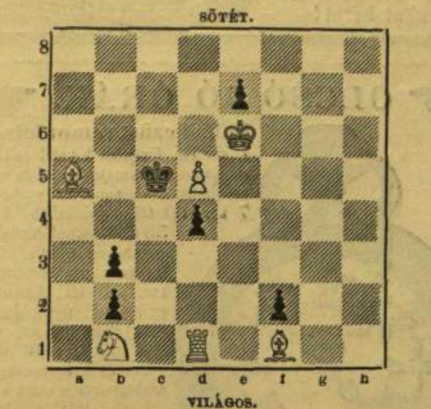
Szerkesztői üzenetek.

Fényes csillag lefutott az égen. Olyan, mint a divatlap után szótt tarka szőnyeg: csupa népdalmotivum, elég tetszetős formákba összezsúfolva, minden frissesség és újság nélkül. Margit, Döcözögés egyetlenléttel áradozik, valomlami legfeljebb magánhasználatra jók, a nyilvánosságra nem valók. Idegen palánta. Nem valami érdekes sem a történet, sem a tanulsága, sem az előadás módja. Nem áll irodalmi színvonalon.

Ne sírj anyám. Búcsu álomszorgástól. Éj van. E versek írójának van fantáziája, a mely néha fölvet egy-egy meleg színt, de az alakító képessége nem elég fejlett s a nyelvek sincs mindenütt kellő ereje. Nem közölhetők továbbá: Emlékezés. — Tavaszszal. — Söhajítás. — H...y...i...h...ez. — Memnon.

SAKKJÁTÉK.

2522 számú feladvány. Kintzig Róbertől, Pakert.

Világos indul és a negyedik lépésre mattot ad.

- A 2514. sz. feladvány megfejtése Spóner Andortól. Világos. Sötét. 1. Bc8-c7 --- Vd6xc7 2. Vb3xb4 + matt. Sötét. a. 1. --- Kd4xe4 2. Vb3-c8 + matt. b. 1. --- Vd6-c5 2. Fc1-c8 + matt.

Helyesen fejtették meg: Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — Gatterer Ferenc. — Bihar Mór. — Hoschowitz Gyula. — A «Budapesti Sakk-kör». — A «Budapesti III. ker. Sakk-kör». — Ludányi Antal. — Wyschograd Pál (Budapest). — Németh Péter (Csongor). — Kintzig Róbert (Pakert). — Müller Nándor (Szombathely). — Nyársik Ágnes (Szeged). — Hoffbauer Antal (Lipótvár). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A «Győri Sakk-kör». — Székely Jenő. — Mészey József (Győr). — Szopkó Árpád (Körömszék). — A «Zborói Társaskör». — «Kalocsai Katolikus Kör». — Vetrőcs Miklós (Zitra). — Ifj. Hubay Bertalan (Bodánfalva). — A «Dunaföldvári Egyenlőségi Kör» (Dunaföldvár). — Barosa Mihály (Udvar).

A bécsi sakkverseny vége. A napokban ért véget a bécsi sakkverseny, amelynek eredménye nagy meglepetést szerzett a sakk iránt érdeklődőknek. Maróczy Géza, a kiváló magyar mester ezúttal a harmadik helyre szorult és meg kellett osztani ezt a helyet két fiatal sakkmenterrel, Vidmarral és Tartacoverral. Maróczy szereplésének az a magyarázata, hogy nagy indiszpozitívál küzdött. Az első helyre Mieses került el, a ki tízvezéres szereplés után csak most jutott első díjhoz. Schlechter, a nevess bécsi mester szintén rossz eredményt produkált, a hatodik helyre került.

Sakk-üzzenetek. — K. R. Pakert. A kétlépéses feladványt sajnos talunkra nem közölhetjük, mert a mattok nem elegendő tiszták és gazdaságosak. A másik most került sorra. S. A. Nagyomnicz. Már megjelent. A többitől is válogatni fogunk. Feladványokról. A beküldött feladványokat legközelebb megbíráljuk.

Feljelős szerkesztő: Hoitsy Pál.

Szerkesztéségi iroda: Budapest, IV., Reáltanoda-u. 5. Kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Csikos és «Henneberg»-selyem 60 kr.-től feljebb. Kockázás mentre és vámentesen. Minta postafordulattal. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

A Bőr- és Lithion-tartalmú, természetes és vasmentes Salvator-forrás kitűnő sikerrel használták veséjajkoldni, a húgyhólyag bántalmáinál és húsványoknál, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál. Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V., Rudolfrakpart 8.

KODAK Társaság korlátolt szavatosság mellett. „Klotild kávéház” IV., Váci-utca 38. és Irányi-utca sarkán. — Villamos megállóhely. Minden vasárnapon és ünnepnapon a m. kir. 1-ső honvédsereg hangversenyes. Katona Géza tulajdonos.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. sz. Alapított 1883. Folyó év január havában 1.841.200 K értékű biztosítási ajánlatot nyújtott be és 1.663.800 K értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított öszszegük fejében a folyó év január havában 100.626 K és az intézet fennállása óta 11.303.871 K 91 f. fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legelőbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

CZIMBALMOK, egynéb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangját, hangtartását más gyármány meg sem közelítheti, részleteit és legmesszebb menő jótállással kaphatók. Fogórák, gramofonok, hegedűk, fuvolák, zitherák, okarinák stb. olcsón, legelőbbek. Kétféle díszes és jó munkáért. Árjegyzéket ingyen küld. Mogoróssy Gyula m. kir. szab. hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 71. Telefon 58-20.

Tanító nélkül, tanulás nélkül, kőta nélkül mindenki ászthatik Fuvóacordeon hangszereken. Ujdonosan

dalokat, táncokat és indulókat. Különösen ajánlatos lakodalmi és alkalmi mulatságokra, kirándulásokra stb. A hangszerek 10 billentyűje, 20 hangja, 2 mély hangbillentyűje van és 1 darabban ára magán tanítási iskolával együtt csak K 250, 3 darab K 7. — Acordeon a legelőbb kivitelben és legelőbb hangokkal K 3.60. Széklüdi utánvételt vagy a pénz előleges beküldése után KONRAD JÁNOS hangszerkivitelé háza. Brúx, 745. szám (Csehország). 3000-nél több ábrát tartalmazó nagy képes magyar árjegyzékem ingyen és bérmentve küldöm.

Olcso cseh ágytoll! 5 kiló: új foszott 9.60 K, jobb 12 K, fehér pelyhepuha foszott 18 K, 24 K, hófehér pelyhepuha foszott 30 K, 36 K Szállítás portmentesen, utánvétl. A kísérlet és visszavétel portmentesen és ellenben megengedjük. 3494 Benedikt Sachsel, Lobes 60. Post Pilsen, Böhmen.

Uj! Folyékony Uj! Somatose étvággyerjesztő, idegedző erősítőszer. Fénykép sötét kamra nélkül. Leggyezyerűbb és legkönyyebb módszer kezdőnek. Legmegbizhatóbb módszer előhaladottaknak. Kodak NC filmek a fény mellett fejlesztetnek a kodak napfényt fejlesztő TANK gépben. Árjegyzékek ingyen és bérmentve mindenütt kaphatók.

Ne vásároljon selymet mindaddig, míg mintákat nem hozott a mi keszesített szolid, csodaszép ajándékainkból feketében, fehérben és színesben. Különlegesség: Selyemkémek menyasszonyi, háli, társasági és utcai tolettokra, valamint blousokra, bélesre stb. K 1-15-től egész K 18-ig méterenként. Mi dírték magánfeléknak adunk el és a kiválasztott selyemszövetekét vám- és portmentesen lakába szállítjuk. SCHWEIZER & Co., Luzern U/32. (Svájc). Selyemszövet-kivitel. Kir. udv. szállító.

VERSENY EBRESZTŐÓRA amerikai rendszer, minden helyzetben jól jár, szolgálatképes jó minőségben, jó és pontos járásért 3 évi írásbeli jótállással, darabja K 2.90, 3 darab K 8. — Ejjel világító számlapokkal K 3.90, 3 darab K 9. — Kézikönyv kizáró! Beszerelés megengedve, vagy a pénz vissza! Széklüdi utánvételt vagy a pénz előleges beküldése mellett. KONRAD JÁNOS első órágyára Brúx 739. szám (Csehország). 3000-nél több ábrát tartalmazó magyar árjegyzékem ingyen és bérmentve küldöm.

ZENEMŰVEKET vegyük ROZSNYAI KÁROLY könyv- és zeneműkereskedésében IV. ker., Muzeum-körút 15. szám alatt. Bő zeneműárjegyzék ingyen. Kézikönyvek

MAGGI IZESÍTŐ javítja a leves ízt. Néhány csepp elegendő! Készíti Maggi Gyula és Társa, Bregenz.

Bruyerfa pipák elsőrendű gyármány valódi elpusztíthatatlan Bruyerfából. Sima pipák, erős meghajított nádstartóval, meggyászár, selyen csővel és szaru szopókával, körülbelül 21 cm. hosszú csak 1 kor. 50 fill. Ugyanez, de faragott Bruyerfafejjel K 1.60. Kellemes és száraz, ezért tiszta és utóérthetetlenül kellemes ízű dohányzás. A legmagyobb választékot dohányzó-szerkeztől taláthatja árjegyzékemben, melytől kívánhat ingyen és bérmentve küldök. Megrendelést: KONRAD JÁNOS kivitelé háza által Brúx, 746. sz. (Csehország). Kérje saját érdekében gazdagon illusztrált 3000-nél több ábrával ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve.

A legelőbbekétesebb TOALETT-ASZTAL kétszéken kívül az, mely Lux-féle piperezikkkel van felszerelve, mert ezek tapasztalat szerint a legelőbbekétesek meg hivatásuknak. KÖLNÍ VÍZ 1 kis üveg K --, 70, 3 üveg K 1.80 (Eau de Cologne) 1 nagy üveg K --, 3 üveg K 5.60 XYRIS-CRÈME Ára 1 korona. XYRIS-POUDER (Hőlygpor) 3 szízen, felül minden eddigi ilyenmű készítményt Ára 1.20 K XYRIS-PARFUM (Szállítómű) (SÁSLILIG) a toalett-asztal dísz, csinos dobozban 4 korona 50 fillér. — Ugy ezek, mint a legelőbbekétes angol és francia illatszerek, piperezikké kaphatók. LUX MIHÁLY drogeriájában Budapest, IV., Muzeum-körút 7/1. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Katona Géza éttermei IV. kerület, Váci-utca 38. szám. Müncheni Hofbräu-sör a hajor királyi udvari serfőzdekből Roszvény udvari-sör a Kőbányai részvény-serfőzdekből. Külön páholyok és termek nagyobb társaságok részére Tiszta fajborok és izletes ételek.

Iól járó fekteerdoi óra

szépen faragott szerényben, megkínálható, jó szerkesztésű, 3 évi jótállással, fehér csontmutatókkal és számokkal, 18 cm. magas, teljesen felszerelve, aranyozott súlyokkal csak 2.80 korona.

Évente több mint 50,000 órat küldök szét m. t. évem legnagyobb megelégedésére.

Ez az eddig egyedül álló szám legjobban bizonyítja az órágom megbízhatóságát. Minden, még oly kis megbízást is a legnagyobb lelkiismeretességgel eszközök. Székküldi utánvétellel.

KONRAD JÁNOS
Órágyár Brűx 742. sz. (Csehország.)
Nagy lépes magyar árjegyzékem 3000-nál több ábrával ingyen és bérmentve küldöm.

KÖVERSEG korai vénség. Kincs, arany, sok pénz mit ér, ha nincs egészség? Pedig minden betegségnél kezdődik az emésztési zavarok és az elhízásos órák. Azért kell ideje korán, ha még nincs elhízódva, csak egy kis ételtelenni a világírű Mandor-porr, melynek ára azért oly csekély, hogy minden embernek módjában legyen azt megfizetni. Mandor egy doboz 2 kor. 80 fillér. Tekintélyes orvosi és vegytani bizonyítványokkal és utasítással utánvétellel, vagy a pénz beküldése mellett, azétéküldi.

Károly-kört 2 V. ZÖRÖK JOSEF gyógyszerész, Király-utca 12. sz.

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER

TERMÉSZETES SAVANYU-KUT

Toronyharang ébresztő-óra

4-rendű minőség, 30 óra tűszerkezettel és ébresztővel, erős hangú haranggal, simára fényezett gömbölyű keretű, átmérője 30 cm., utóperforációval, 3 aranyozott súlygal, teljesen felszerelve, 3 évi iránbeli jótállással csak korona 6.80 csak

12-rendű minőség K 5, éjjel világító mutatólappal 60 fillérrel drágább. Kockákat kékcselvel Becserzés megvédve, vagy a pénz visszaeszi - Székküldi utánvétellel vagy az órással előleges beküldés mellett

KONRAD JÁNOS
első órágyára Brűx, 740. sz. (Csehország.)
Nagy lépes magyar árjegyzék több mint 3000 ábrával kívántra ingyen és bérmentve.

Budapesti Takarékpénztári és Országos Zalogkölcson R.T.

Irodái: VI., Andrásy-út 5 sz. a. (ujjút házában).

Befizetett részvényitka: 40 millió korona. Elfogad betéteket, lezártól váltókat és előleg nyújt értékpapírokra.

M. kir. szab. oszt.-sorjájék felárúzó helye: VI., Andrásy-út 5. Készítel: IV., Károly-kört 48., IV., Ferenciek tere 4. (frányi-utca sarkol), VII., Király-utca 57., VIII., József-kört 2., VIII., Úli-út 6.

KRIEGNER

AKÁCIA-CRÉME

POUDRE és SZAPPAN

A LEGTÖKÉLETESEBB ARCÁPOLÓ SZEREK.

Kitűnő hatásuk folytán az egész continensen elterjedve. Szeplőjét, vimmerlőjét, mitesszerét rövid par nap alatt elmulasztja. Akácia-Crème 2 korona.

Akácia-szappan 1 korona. Akácia-poudre 1 korona.

Kapható a készítőnél: **KRIEGNER „MAGYAR KORONA” GYÓGSZERTÁR.**
Budapest, VIII., Calvin-tér.

Alapítva 1802.
Cs. és kir. udv. szállítók.

Allami arany érem 1896.
Jury tag. Bronzse érem Páris 1900.

Kunz József és Társa
királyi kiválts. nagykereskedők.

Vászon, asztalneműek, kész fehéreneműek, menyasszonyi kelengyék, függöny, ágytakaró és szőnyegáru raktára.

Budapest, V., Deák-tér 1.

MEGHIVÁS

A PESTI-MAGYAR KERESKEDELMI BANK
65-ik rendes közgyűlésére,

mely 1907. évi február hó 16-án délután 5 óra-kor a bank helyiségeiben fog megtartani.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentés megszavazása.
3. Az alapszabályok 60. §-a azon részének módosítása, mely a tisztviselőknél adandó jutalomdíjra vonatkozik.
4. Igazgatósági választások (az alapszabályok 36. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok újbeli választatások.)
5. A felügyelő-bizottság választása.

Az alapszabályok 19., 20. és 21-ik §-ai értelmében minden részvényes, kinek részvényei három hónappal a közgyűlés előtt a bank könyveiben névbe vannak jegyezve, jogosítva van a közgyűlésen részt venni, vagy magát meghatalmazott által helyettesíteni, kinek azonban szintén részvényesnek kell lennie.

A szavazati jog érvényesíthetése czéljából a részvények, szelvényekkel együtt, az alapszabályok 18. §-a értelmében 1907 február hó 13-ig az alant felsorolt helyeken teendők le:

Budapesten: a bank értékpapír-pénztáránál,
Brassóban: az Adler L. Jakab és Testv. bankbetéti társaságnál,
Debreczenben: az Alföldi takarékpénztárnál,
Kassán: a Kassai jelzálog-banknál,
Kolozsvárott: az Erdélyi bank és takarékpénztár r.-t.-nél.

Nagykanizsán: a bank fiókjánál,
Pozsonyban: a Pozsonyi II. ker. általános takarékpénztárnál,
Sopronban: a bank fiókjánál,
Szegeden: a May R. Miksa czégnél,
Temesvárott: a Délmagyarországi kereskedelmi és gazdasági bank r.-t.-nél.

Ujvidéken a bank fiókjánál,
Ujpesten: a bank fiókjánál.

hol is az 1876. évi XXXVII. t.-cz. 198. §-a és az alapszabályok 45. §-a értelmében a megvizsgált évi mérleg, a felügyelő bizottság jelentésével együtt nyolcz nappal a közgyűlés előtt átvethető.

Budapest, 1907 január hó 31-én. Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Világkiállítás Milano 1906. Grand Prix.
Leichner-féle zsir-arecpor
Leichner-féle Hermelin-arecpor és Aspasia-arecpor

a világ legjobb és legértelmesebb arecpora az arecpornek gyöngéd, rózsás hatással lúde színt ad és nem látni, hogy az arecpor van porozva. Kapható a berlini gyárban Schützenstrasse 4 L és a legújabb illatszereszd. Tessék mindig Leichner-féle árukat kérni!

OLCSÓ JÓ ÓRÁK.

Valódi ezüst remontoir-óra, a cs. kir. fémjelző-hivatás jelzésével, zománczott mutató-lappal és másodperc-mutatóval, pontosan szabályozva 7 kor. 60 fill., duplafelelél 14 kor. 50 fill. Roskopf-rends. horgony-művel nyitva 10 kor. Ugyanaz duplafelelél 13 kor. 50 fill. Arany és ezüst női órák dús váslakóknak. Az összes órák pontosan fel vannak bűzva és a lepotosokban szabályozva, a ezért a 3 évi irásbeli jótállás hiteles. Kockázat nincs! Kicsérrelis megengedve vagy pedig a pénz visszavadjatik. A megrendelést utánvét mellett eszközli:

Konrad János, első órágyára, Brűx, 738. sz. (Csehország), cs. kir. bírói híes becslés. A eseményt arany és ezüst kiállítás érmetekkel tüntették ki. Alapított 1887-ben. A több mint 3000 kézzel elvárt magyar árjegyzékem órák, arany, ezüst, szomeműek, látszerék, bőrérek, dohányzó keltők, asztalok, szemüvegek, háztartási tárgyak, játékok stb.-től kívántra bárki ingyen és bérmentve magyára.

Serravallo

CHINA-BOR VASSAL

erősítő szer gyengédkedők, vérszegények és lábhadcsók számára. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer. 5000-nál több orv. vélem. kiűnő iz. Hygienikus kiállítás 1906. Legmagasabb kitűntetés.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barocla.
Vásárolható a gyógyszerárakban filleres üvegekben a K 2.60, egész literes üvegekben a K 4.80.

KNUTH KAROLY
mérnök és gyáros 11409

Cs. és kir. jensege József főherczeg udv. szállítójta.

Gyár és iroda:
Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.

Központi víz- és gőzfűtések, légszeres- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

GANZ ÉS TÁRSA VASÚTI ÉS GÉPGYÁR RÉSZNÉNY-TÁRSULAT

Városi iroda: Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. 10834

Főbb gyártmányok: Elektromos világító és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kolibri villámok, Brilláns villámok rektimeszkólokra. Elektromos tűzma berendezése tradalmokban és gazdaságokban. Megelőző üzemi berendezések átökölés. Elektromos üzemű szivattyúk, tejzsavasági berendezések, emelőgépek, ventilátok, mezel vasutak, szántó-, cseplő-, aprító- és takarmányozó-berendezések.

MOTOROK benzín-, spirítus-, gáz-, szivócsák- és kohógáz-üzemre minden nagyságban 300 lóerőig. Üzemelőttség: 1/2-2/3 fillér lóerőnként és óránként. Emelődaruk kézi, gőz, petrolum vagy elektromos hajtásra. Könti hengerelőgépek. Gőszekék. Gőzmotoros személyszállító vasuti kocsik kis- és nagyvasutak számára. Mindenféle vasuti kocsik személy- és teherszállításra. Vasuti felszerelések. Kéregőnősi kerekek (Griffin rendszerre). Hengerekkel malomok számára kéregőnősi hengerekkel. Mindenfélé malomgépek. Egész malomok berendezése és felszerelése. Brickettsajtók szén- és fűrészes és éfélék brickettszészere. Turbinák minden egyes esetben a helyi szűkségnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával. Speciális gépek papír- és cellulóza-gyártáshoz. Transmissziók. Fűtőmotortól-készítők, Gyári berendezések. Árjegyzékkel és költségvetéseket szívesen szöplöztünk.

Dr. Gölis-féle emésztő-por
(1857 óta kereskedelmi cikk).

Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételék föloldására, valamint az általános emésztőre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használva, evés után egy kávéskanálnyi téve a nyelvre s a szokásos itallal leolbitva, kedves befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknek, minők: gyomorégés, nyálkakepződés, székrekedés, aranyeros bántalmak, altesti pangás stb.

Asványvíz-gyógyomónál mint elő- vagy utókúra, vagy egyidejűleg a gyógyomóddal kitűnő hatást fejt ki.

Minden doboznak dr. Gölis pecsétjével és a bejegyzett védjeggyel kell lennie s mindenkor határozottan dr. Gölis-féle emésztő-por kérendő a vétel alkalmával. Egy nagy doboz ára 2 K 52 fillér, egy kis doboz ára 1 K 88 fillér.

Dr. Gölis-féle egyetemes emésztő-por központi székhelye: Bécs, I., Stefansplatz 6. (Zwettlhof). - Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26. szám.

A Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg:

Báró Kemény Zsigmond
összes művei.

Közrebecsajtja: **GYULAI PÁL.**
IX.-XI. kötet.

Ezen három kötet a gyűjtemény második csoportját

Történelmi és irodalmi tanulmányok
foglalja magába.

Az első kötet tartalma:
A mohácsi veszedelem okairól. — Emlékirat 1849-ből. — Gróf Szechenyi István.

A második kötet tartalma:
A két Wesselényi Miklós. — Erdély közlele — Eszmék a regény és dráma körül. — Élet és Irodalom. — Arany, Toldi-ja.

A harmadik kötet tartalma:
Szinművészetünk ügyében. — Szalay «Magyarország története» című munkájáról. — Macaulay «Anglia története» című munkájáról. — Idősb Szász Károly. — Vörösmarty Mihály. — Classicismus és Romanticismus. — Elnöki Beszédok I.-II.

A 3 kötet ára lűzve 13 K 50 f. vászonkötésben 20 K.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénvtársaságnál
BUDAPEST, Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Uj Vörösmarty-kiadás!

VÖRÖSMARTY MIHÁLY
MUNKÁI.

Bevezetéssel ellátta **GYULAI PÁL.**

Magyar művészek képeivel.

Vörösmarty költeményeinek és prózai műveinek nagy gondnal válogatott gyűjteménye az a három kötet, mely hazai festőművészek rajzaival van ékesítve.

Három kötet. Ára díszkötésben 18 K.

Megrendelési cím:
Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

UJDONSÁG!

KELET CSÁSZÁRAI ÉS CSÁSZÁRSÁGAI

Irtja gróf **VAY PÉTER.**

17 színes műlappal, 50 műmelleklettel, 86 szövegképpel.

Ára díszkötésben 25 korona.

A Franklin-Társulat kiadása.

Ezeknek az utrajzoknak minden egyéb értéke mellett a kövvelenség a főértékük. Vay benyomást reá a különböző helyek és emberek gyakoroitak, a hogy a percz adta őket: ugy vetette papírra, hogy időnkint haza küldje naplódarabjait, s ezzel enyhítse az óránkint növekvő, s őt az otthontól elszakító távolság érzetét. Kertül minden száraz adatot: csképpen könyvét olvassa, mi is vele utazunk, s szemünk előtt nagy tova-mozgó képek módjára vonul el a tájak és népek legváltozatosabb kepe. Tanul vagyunk érdekes fogadattársainak a czár, a khinai, japán, koreai császárok által élgyek, mint viszontagságainak, nem egyszer életveszélyeknek a sivatagokban vad rablócsapatok közt stb.

Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nél
Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

UJDONSÁG!

KELET CSÁSZÁRAI ÉS CSÁSZÁRSÁGAI

Irtja gróf **VAY PÉTER.**

17 színes műlappal, 50 műmelleklettel, 86 szövegképpel.

Ára díszkötésben 25 korona.

A Franklin-Társulat kiadása.

Ezeknek az utrajzoknak minden egyéb értéke mellett a kövvelenség a főértékük. Vay benyomást reá a különböző helyek és emberek gyakoroitak, a hogy a percz adta őket: ugy vetette papírra, hogy időnkint haza küldje naplódarabjait, s ezzel enyhítse az óránkint növekvő, s őt az otthontól elszakító távolság érzetét. Kertül minden száraz adatot: csképpen könyvét olvassa, mi is vele utazunk, s szemünk előtt nagy tova-mozgó képek módjára vonul el a tájak és népek legváltozatosabb kepe. Tanul vagyunk érdekes fogadattársainak a czár, a khinai, japán, koreai császárok által élgyek, mint viszontagságainak, nem egyszer életveszélyeknek a sivatagokban vad rablócsapatok közt stb.

Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nél
Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

HÁZI KINCSTÁR

Irtja **HANKÓ VILMOS.**

Hasznos tudnivaló a háztartás, egészségtan s a mindennapi élet dolgaihoz. Falusi gazdák és minden szakmabeli iparos számára.

Sok száz tilkos, a háztartás és gazdaságban szükséges szer készletési módja.

Ára lűzve K 240

Kemény kötésben K 3— Porto 20 fillér.

Az összeg utánbányon kérétil.

Megrendelési cím:
Franklin-Társulat Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Farsangi
cabaret- és színelőadások

Mükedvelői előadásokra
legalkalmasabb

egyfelvonásos színművek jegyzéke.

Az alább felsorolt színművek áttekintésének megkönnyítése céljából az egyes címek előtt számokkal jeleztük a férfi és női szereplők számát; oly színműveknél pedig, amelyekben néma szereplők is előfordulnak, e számokat még egy külön * jelzéssel is elláttuk.

„Tájékoztató a magyar színműirodalomban”

cimmel ellátott, systematikusan beosztott jegyzékünket készséggel bocsátjuk díjmentesen az érdeklődő közönség rendelkezésére.

Egyfelvonásos színművek:

férfi	nő	fillér
3	2	Anna. Dráma Csiky G. — 40
2	2	Báikirálynő, a Vigjáték. Bercik A. — 40
3	2	Barisághöl. Vigjáték. Taylor T. — Csiky G. — 30
2	1	Don Pietro Caruso. Színmű. Braeco — Radó — 30
2	1	Ékszeres, az. Dramai epizód. Coppée-Csiky. — 30
6	2	Élvetemkező. Dráma. ifj. Hegedűs S. — 30
3	2	En jó esillagom. Vigjáték. Stribe J. — Szász B. — 40
2	1	Énekek éneke. Dramol. F. Cavallotti-Radó A. — 30
3	4	Esernyő, az. Vigjáték. Bayle B. — Csiky G. — 40
3	1	Fehér szegű. a. Dramol. Daudet és Manuel. 1.60
*5	3	Férfi, a. Versejsjáték. Sudermann-Makai — 30
4	3	Flippér és Nohler. Vig. Brough W. — Csiky G. — 20
*5	2	Fricke. Dráma. Sudermann-Fai J. B. — 30
*4	2	Gringoire. Színmű. Bauville-Csepreghy F. — 30
3	3	Hivatal vendég. Dráma. Materlinck — 30
		Marquis G. — 30
*5	1	Holló, a. Színmű. Kabos Ede — 2—
*7	1	Hűség próbája. Vigjáték. Kisfaludy K. — 30
5	1	Idegesek. Bohózat. Michel és Labiche-Hosvai H. — 30
1	2	Jean Marie. Dráma. Theuriot A. — 30
*8	5	Kényeskedők, a. Vigjáték. Mollère-Hevesi S. — 30
7	3	Kénytelen házasság. Vigjáték. — 30
1	2	Két földalom. Dráma. Coppée F. — ifj. Szász B. — 30
1	1	Kincs, a. Színmű. Coppée F. — Csiky G. — 20
*1	1	Margit álma. Vigjáték. — 1.60
*2	1	Mátys déák. Vigjáték. Kisfaludy K. — 30
*1	3	Múza, a. Vigjáték. Legfi. Szász K. — 20
*7	3	Nők hódolata. Dramai alleg. Torkos L. — 30
*2	2	Nyelvadik pont. Vig. Murger-Szerdahelyi K. — 30
4	5	Parasztbessület. Népszínmű. G. Verga — 30
		Radó A. — 30
4	3	Pillangó kisasszony. Dráma. Belasco D. — 30
		Faludi M. — 30
4	1	Pry Plá megvásárolott. Bohózat. Mathews K. — Mihályi J. — 30
6	6	Robinsonok. Vigjáték. Makai Emil. — 30
3	2	Szegény Pilyecdy. Bohózat. Morton M.J. — Mihályi J. — 40
*8	1	Szilágyi Mihály szabadjutása. Dráma. Kisfaludy K. — 30
9	2	Teja. Dráma. Sudermann — Makai. — 30
4	1	Tűz a zárdában. Vigjáték. Barrier-Peleki M. — 30
*2	2	Utcai énekesleány, az. Lirai ötlet. Echeberry-Szalai E. — 30
2	1	Utóirat, az. Vigjáték. Augier E. L. — 1.60
7	4	Vakok, a. Színmű. Materlinck-Marquis G. — 30
3	3	Végrehajtó. Vigjáték. Abrányi Emil. — 30
*	4	Ószi akony álma. Tragikus költemény. Gabriele D'Annunzio — Radó Antal — 30

Az itt felsorolt színművek kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nél
Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

TÓTH BÉLA UJ KÖNYVE.

GÜL BABA

MÜHLBECK KÁROLY RAJZAIVAL.

A legalkalmasabb születes-, névnap- és nászajándék.

Tartalmaz 223 oldalon huszonegy elbeszélést, elmékedést, öt színpompás és celszerű műlapot, festett és számos szövegképet, fej- és záróleceet. Valóságos rőzszakert, szébb-nél-szebb példányokkal, az írásművészet káprázató színeivel, friss illatjával, a humor ádító légtörével.

Ára díszkötésben 20 korona.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénvtársaságnál
BUDAPEST, Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

IFJUSÁGI IRAT UJDONSÁGOK

Molnár Ferenc
A PÁL-UTCAI FIUK
Ára díszes bekötésben 6 korona.

Móka Bácsi
Legszébb magyar mesék IV. sorozat.
Ára díszes bekötésben 6 korona.

Jenovay
VITORLÁKKAL A FÖLD KÖRÜL
Rendkívül érdekes utazási munka. Kis 4-rét.
Ára díszes bekötésben 6 korona.

Gracza György
TALPRA MAGYAR

A szabadságharc története az ifúság számára.

Rendkívül sok képpel, díszes bekötésben, kis 4-rét alakban 7 K 20 f.

Hankó UNIVERSUM
Harmadik kötet.
Tudományok, felfedezések, utazások, vadászalások, természetcsudák, hasznos tudnivalók, mulatózó és tanulságos kísérletek. Ára díszes bekötésben 8 K 50 f.

Megrendelhetők a következő címen:
Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

UJ REGÉNYEK

Molnár Ferencz	Szemere György
RABOK Ára 4 korona.	Dr. MEFISZTOPELESZ Ára 2 kor. 50 fill.
Nagy Endre	Leon de Tinseau
Apostol a Hódsonagon Ára 3 korona.	ROSIE HUGOM Ára 3 korona.
Hamlin Garland	Anthony Hope
SÖTÉT ZSARNOKSÁG Ára 4 korona.	PEGGY, A KOTNYELES Ára 3 kor. 60 fill.

Nógrádi László
ELBESZÉLÉSEK
Ára 3 korona.

Megrendelhetők:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nél
Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Rozsnyay Mátyas chininczukorkája itelen chininből.

Többszörösen kitértve, 1869-ben a magyar orvosok és természetvizsgálók fumei vándorgyűlésén 40 arany pályadíjat jutalmazva.

Láz ellen!
Nem keserű!

Legjobb szer láz, váltóláz, malária ellen, különösen gyermekeknek, a kik keserű chinint bevenni nem képesek.

Valódi, 11468 ha minden egyes piros csomagolópapíron Rozsnyay Mátyas névalírása olvasható. 11266

Rozsnyay Mátyas gyógyszerésze
Arad, Szabadság-tér.

Ha őszül a haja
ne használjon mást, mint a

„STELLA“-HAJVIZET,
mert ez nem hajfestő, de oly vegyi összetételű, mely a haj eredeti szinét adja vissza. Üvege 2 K.

ZOLTAN BELA gyógyszerésze, Budapest, V/49, Szabadságtér, Sétány-utca sarkán. 11186

Szolid belöldi hangszerek szétküldése legelőszbb gyári árban.

Közvetlen a forrásnál legelőszbban lehet vásárolni. Szakmai feltelem szerint nincsen konkúziát, mivel beszerelés megengedve, vagy a pénz visszafizetés. Tanuló-hegedű már 4.80, 5.20, 6. —, 6.80, 7.80, 8.80 koronáért. Hangverseny-hegedűk K 12.50, 14. —, 17. —, 20.50. Orchester-hegedűk erős hanggal K 24, 28, 32, 36. Solo-hegedűk K 50, 60, 80, 120, 160. Hegedűvonó K — 80, 1. —, 1.40, 1.80, 2. —, 2.40 és felebb. Piccolók és fuvolák szolid kivitelben K 20, 1.80, 2. —, 3. —, 7. — és fele. Clarinetek legnoma békivitelben kor. 9, 11, 12, 14 és felebb. Szétküldés utánvéttel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Erzshegyi hangszer-kiviteli cég.

Konrad János Brúx, 744. sz. (Csehország.) Nagy képmag magyar árjegyzékek 3000-nál több ábrával, kiváncsi ingyen és bérmentve megküldök.

Vértess-tele Sósborneszsz
Minden házban szükséges.

A „HOPPA“
angol teint regulator gyors hatása meszerü. Egészen új és biztos eljárás a szépség ápolására.

Főlegessé teszi a krémet, kenőest, szappant, poudert s egy-maga pótolja mindezt. Főlegessé teszi a keést. Elismerő levelek legelőszbb hőlgyektől.

Szeptől, májfoltot, bőrvörösséget, müssert, pöröcskét, pattanást, bántalmot gyorsan eltünt. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja az arcot és kezeket.

„HOPPA“ angol teint regulator
„HOPPA“ angol teint regulator
„HOPPA“ angol teint regulator
„HOPPA“ angol teint regulator

Ára: 2 kor. 50. Ára: 2 kor. 50.

Főraktár: Kaiser Vilmos és Társa drogeriája
GYÖR, Baross-ut 1/g.

VASÁRNAPI UJSÁG

7. SZ. 1907. (54. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, FEBRUÁR 17.

Szerkesztőségi iroda: IV. Reáltanoda-utca 5. Előfizetési feltételek: Egész évre 16 korona. A „Világkrónika“-val együtt négyedvenkét 80 fillérrel több. Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldji is csatolandó.

8 évi írásbeli jótállás! E minőségben verseny nélkül!

5 korona!

valódi svájci Roskopf-rendszerü patent-horgonyremontoir-óra

massív szolid anti-magnet. horgonyművel, valódi email-mutatópárral nem papírú papírvédőpárral ellátva, valódi mértékben, sárgafedéllel s mű lelet, 36 óráig jár (nem 12 óráig jár óra) díszlet és aranyozott mutatókkal. pontosan szabályozva 3 évi írásbeli jótállás, drája K. 3. —, 3 darab — — — — — 14. —, Másodpercmutatóval s 8. —, 3 darab — — — — — 17. —, Valódi órástokban másodpercmutató nélkül — 10. —, 3 darab — — — — — 28. —, Másodpercmutatóval s 12.50, 3 darab — — — — — 35. —

Nincs konkúziát! Beszerelés megengedve vagy a pénz levonás nélkül visszafizetjük! Szétküldés utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése ellenében

Konrad János BRÜX 736. Csehország cs. kir. hites becsü.

Gazdagon illusztrált árjegyzékünk, mely több mint 3000 ábrát tartalmaz órák, arany, ezüst és zeneművekről, látszerek, bőrúrak, dohányzókélekek, aczúlarak, szerszámok, háztartási tárgyak és játékokról kiváncsi bármely ingyen és bérmentesen megküldjük.

Párisi világiállítás „Grand Prix“ 1900

Kwizda-féle Restitutions-fluid
cs. és kir. szabadalmazott mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára 2 K 80 fill.

40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb elő és utérósiótlak, inak merességel, stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Kwizda-féle Restitutions-fluid csak a mellékelt védjegygyal valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest, király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

ANYAK!

Óvjátok gyermekeiket a hálgéres elgörbülésétől! Hálgéres elgörbülésben szenvedő

15 éves leány műfűző alkalmazása előtt.

a fűző alkalmaszásaival.

Keleti J. testgyógyászati műintézete készít jótállás és a legelőszbb gyári árak mellett. Helsing vagy Dollinger tanár rendszere szerint, hálgéres stb. elferüléseinek gyógykezelésére.

Egyenestartók hanyag testtartás megállítására.

Mellfűzőket plastikai párnázással stb. Női kiszolgálás.

Járó- és támgépeket, Lorenz tanár és Helsing rendszere szerint, a boka- és csipőizület gyulladásánál stb.

Műlábakat és műkezeket a legelőszbb technikai kivitelben, több évi jótállás mellett! Gyógyszobatorna-készítékek, valódi amerikai és angol gyártmány, nagy választékban! 10086

Kérjen ingyen és bérmentve legújabb képes árjegyzékét.

KELETI J. orvosi műszer-gyár, BUDAPEST, IV., Koronaherege-utca 17. sz.

30napi megtekintésre,

árjegyzékem felteleei szerint, tehát konkúziát nélkül küldöm utánvéttel a 863. számú „Néparás“ harmónikát, hogy mindenki annak fölmutatatlanságáról meggyőződést szerzhessen. Ezen harmónikának nemcsak a billentyűk, de a mély hangok és légszelepek részére is szavatolt, elvethetlen pergőtollai vannak, továbbá 10 billentyű, 2 register, dupla hangolás, 48 hang, 3 sor trombita, mahagóni szinben fényezve, fekete lécszett szinű székkel.

Konrad János Brúx 743. sz. (Csehország.) Nagy képmag magyar árjegyzékek 3000-nál több ábrával kiváncsi ingyen és bérmentve.

Csak „SICULIA“ névvel ellátott üvegek valódiak

A Malnási „SICULIA“ forrás-víz

a sós savanyuvizek királya.

Székleréteken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gege, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmak ellen. Korányi, Kéty, Kuricsán, Tausz, Riegler tanár urak szék. véleményei a MALNÁSI Siculia forrás a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyuvizének minősítik. — Magyarországi főraktár: **Brázy Kálmán** József-körút 37. BUDAPEST. TELEFON 59—46.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű Földes-féle

MARGIT-CREMET, mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépi. A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtátek, pattanások, kitűtések s mindenemü bőrbaj ellen. A világ legelőszbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnék annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tévely elhasznála után erről: mindeki meg fog győődni

Postán utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

Földes Kelemen gyógyszerész. Arad.

Legkedveltebb, legjobb haifestőszere a

MELANOGENE fekete és barna szinben.

Ezen kitűnő és ártalmatlan készítményvel haját, szakált, bajuszt pár perces alatt feketére vagy barnára lefesteni. A szín állandó és a természetes szintől meg nem különbözethető. Ártalmatlan és alkalmazása igen egyszerű. Nem piszkít. 11284

Ára 2 korona 80 fillér.

Főraktár: Török József gyógyszerész, király-u. 12 és Andrássy-út 29. Kapható minden gyógyszerésztől.

Kioszerelés megengedve vagy a pénz vissza.

7 korona

Kérjen saját érdeklőben nagy képmag magyar árjegyzékét ingyen és bérmentve. 4022. sz. Fekete aczél remontoir-óra

fehér v. fekete számlappal. Felhúzó korona és üvegterítő ahronek aranydoblebből, jógigantott Umas órámmal és 3 évi írásbeli jótállással csak 7 korona, ugyancs kettős fedéllel 8 korona.

Megrendelhető: **Konrad János** első órágyárában Brúx 727. sz. (Csehország.) cs. kir. hites becsü. — Kapható minden gyógyszerésztől. Kitértve a cs. kir. sas-, arany- és ezüst-érmekkel.

BÖLÉNYVADÁSZAT A MAGAS-TÁTRÁBAN.

HERCEG HOHENLOHE Kraft Keresztély a Magas-Tátra éjszakai részében fekvő javornai pompás vadászterületén Frigyes főherceg, Izabella főherceggasszony és Henrietta főhercegnő számára amerikai bölény- és kőszáli kecske-vadászatot rendezett.

A Fenségek február 8-án reggel indultak Tátralomniczról s két és egy fél órai szánkózás után verőfényes időben megérkeztek a gyönyörű

BÖLÉNYVADÁSZAT A MAGAS-TÁTRÁBAN.

fejkészű Javorinára, a herceg ottani vadász-kastélyába.

Rövid idő múlva kimentek a vadászterületre és kezdetét vette a bölényhajtás, melynek sikere azonban kétséges volt, mert ezen óriások nem igen engedik magokat hajtani, inkább vérbenforgó szemekkel a hajtóknak rohannak, vagy ha úgy tetszik nekik, nem is mozdulnak ki a helyükből, különösen most, a midőn másfél méteres hó borította a vadászterületet.

Ezuttal azonban a hajtók larmájára megindultak s oldalt akartak kitörni, de a rendkívül

BÖLÉNYVADÁSZAT A MAGAS-TÁTRÁBAN.

szemfüles vadászszemélyzetnek sikerült őket a Fenségek állása felé terelni. Egynegyed órai hajtás után a vadászvonal előtt 150 lépésnyire kibukkant két kolosszus és esetlen ügétésben a főherceg és főherceggasszony állása közt igyekeztek áttörni.

Az első bikára Izabella főherceggasszony 450-es expressból lapos tömör golyót röpitett, mely a lapockát fürta át, a lövést a bölény minden jelzés nélkül vette; az utána jövő bikát a főherceg 500-as express golyója ugyancsak lapockán találta, ez már úgy jelezte a lövést,

Frigyes főherceg. Hohenlohe herceg. Henrietta és Izabella főhercegnők. TÁTRAI BÖLÉNYVADÁSZAT. — A KÉT ELEJTETT BÖLÉNY. — Izabella főherceggasszony fölvetése.